

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ:

3837

Ημερομ. Κατάθεσης:

10/9/2021

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, <http://www.kke.gr>
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

Προς το Προεδρείο της Βουλής

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τον κ. Υπουργό Οικονομικών

Οι Βουλευτές Συντυχάκης Μανώλης, Δελής Γιάννης και Κομνηνάκα Μαρία

Κατέθεσαν **ΑΝΑΦΟΡΑ** την επιστολή του Πανελλήνιου Συνδέσμου Γυμναστηρίων, με την οποία αιτείται τη μόνιμη ένταξη των ιδιωτικών γυμναστηρίων στο χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ 6% για την παροχή υπηρεσιών σωματικής άσκησης και ζητούν την ικανοποίηση του δίκαιου αιτήματός του.

Αθήνα 9/9/2021

Οι καταθέτοντες βουλευτές

Αθήνα, 15 Ιουλίου 2021
Αριθμ. Πρωτ. Α614/2021

Προς: κ. Δημήτρη Κουτσούμπα, Βουλευτή
Γενικό Γραμματέα Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας

Αξιότιμε κύριε Κουτσούμπα

Σας ενημερώνουμε ότι ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Γυμναστηρίων, θεσμικό κλαδικό όργανο των γυμναστηρίων αναγνωρισμένο από την Ελληνική Πολιτεία, βάσει του Αρθρ. 9 του Προεδρικού Διατάγματος 219/2006, κατέθεσε με ημερομηνία 28 Ιουνίου 2021 και με αριθμ. Πρωτοκόλλου Α605/2021, προς το Υπουργείο Οικονομικών υπό τη μορφή υπομνήματος, το διαχρονικό αίτημα των ιδιωτικών γυμναστηρίων για μόνιμη ένταξη στον χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ 6% για την παροχή υπηρεσιών σωματικής άσκησης.

Με την επιστολή αυτή ζητάμε την υποστήριξη του κόμματος σας, αλλά και εσάς προσωπικά, προκειμένου να ικανοποιηθεί το εύλογο, κατά την εκτίμηση μας σχετικό αίτημα.

Χαρακτηρίζουμε το αίτημα μας διαχρονικό, επειδή η διεκδίκηση αυτή προέρχεται από το 2001 και εντεύθεν και έχει διατυπωθεί κατ' επανάληψη σε προηγούμενους Υπουργούς Οικονομικών, ενδεικτικά αναφέρουμε Αλέκο Παπαδόπουλο, Γιώργο Δρυ, Γιώργο Ανωμερίτη και Αντώνη Μπέζα.

Στην Κύπρο, εδώ και δύο περίπου χρόνια ο ΦΠΑ για την παροχή υπηρεσιών σωματικής άσκησης έχει ενταχθεί στο συντελεστή ΦΠΑ 5%.

Διεθνώς η σωματική άσκηση δεν θεωρείται πλέον μια ακόμη τυπική παροχή υπηρεσίας, αλλά έχει καθιερωθεί στη συνείδηση των πολιτών σαν αγαθό, αντίστοιχο της υγείας και της εκπαίδευσης.

Άλλωστε είναι επιστημονικά αποδεδειγμένο ότι η σωματική άσκηση ενισχύει σημαντικά το ανοσοποιητικό σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε κάποιες χώρες οι υπηρεσίες σωματικής άσκησης δεν επιβαρύνονται με ΦΠΑ και σε αρκετές άλλες είναι ενταγμένες στον χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ.

Στην προσπάθεια μας να δρομολογηθούν οι εξελίξεις προς την ίδια κατεύθυνση και στην πατρίδα μας, ζητήσαμε από τον οργανισμό Deloitte και εκπόνησε πολυσέλιδη μελέτη-έρευνα η οποία καταδεικνύει τα πολλαπλά και πολυδιάστατα οφέλη της διείσδυσης των υπηρεσιών σωματικής άσκησης στον γενικό πληθυσμό της Ελλάδας, σε συνδυασμό πάντα με το κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό αποτύπωμα ενός τέτοιου ενδεχόμενου.

Επίσης πρέπει να αναφερθούμε στο βάνουσο πλήγμα το οποίο δέχθηκαν τα ιδιωτικά γυμναστήρια από την πανδημία, γεγονός το οποίο αποδεικνύεται και από την απόφαση της Κυβέρνησης να εντάξει τα ιδιωτικά γυμναστήρια στους ιδιαίτερα πληγέντες κλάδους, μαζί με τον τουρισμό, την εστίαση και τις μεταφορές.

Τέλος θέλουμε να επισημάνουμε ότι η συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του συνόλου των γυμναστηρίων και η διατήρηση όλων των θέσεων απασχόλησης του έμψυχου δυναμικού τους, είναι άμεσα συνδεδεμένη και εξαρτημένη από την εφαρμογή ένταξης στον χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ 6% για την παροχή υπηρεσιών σωματικής άσκησης.

Ευελπιστούμε ότι θα ανταποκριθείτε στο αίτημα μας και θα συμβάλετε στη σωτηρία του κλάδου μας.

Συνημμένα σας καταθέτουμε την εμπειριστατωμένη μελέτη-έρευνα του οργανισμού Deloitte.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία ή συμπληρωματική διευκρίνιση.

Με εκτίμηση
Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
Γιάννης Γκόβας

Ο Γενικός Γραμματέας
Δώρος Κλεοβούλου

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

Αντιμετώπιση του δικαιώματος πρόσβασης σε γυμναστήρια με βάση την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία περί ΦΠΑ

Το παρόν κεφάλαιο αποτελεί την τεχνική ανάλυση του ζητήματος του εφαρμοστέου συντελεστή ΦΠΑ επί του δικαιώματος πρόσβασης σε γυμναστήρια. Περιλαμβάνει αρχικά αναφορά στο γενικό νομοθετικό πλαίσιο περί συντελεστών ΦΠΑ σε εθνικό επίπεδο. Περαιτέρω, αναλύεται η εφαρμογή μειωμένου ή υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες, τα οποία είτε λόγω της φύσης, του σκοπού, της σύνθεσης ή της χρήσης τους, είναι αναγκαία ενδεικτικώς για την διατροφή, την υγεία και την ιατρική του ανθρώπου ή την εξυπηρέτηση ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων, είτε λόγω της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που επέφερε η πανδημία του κορωνοϊού Covid-19, υπήχθησαν από τον κανονικό στον μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, με σκοπό την ενίσχυση της ζήτησης και τόνωσης του εν λόγω πληγέντος κλάδου.

Επιπρόσθετα, παρατίθεται η σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία, καθώς και αναλυτικός πίνακας με τα αποτελέσματα μελέτης αναφορικά με την αντιμετώπιση της εν λόγω υπηρεσίας σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, από την οποία καθίσταται σαφές, πως σχεδόν στο ήμισυ αυτών τυγχάνει εφαρμογής ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ.

Υπό το φως των ανωτέρω, κρίνεται σκόπιμο να επανεξεταστεί η φορολογική αντιμετώπιση της πρόσβασης στα γυμναστήρια, η οποία μέχρι τώρα υπάγεται σε 24% ΦΠΑ και η μετάταξη αυτής στον μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, δεδομένου πως από τεχνικής πλευράς αυτό φαίνεται πως θα ήταν επιτρεπτό και σύμφωνο με την ευρωπαϊκή Οδηγία περί ΦΠΑ και τη διεθνή πρακτική.

Ι. Φορολογική μεταχείριση σε εθνικό επίπεδο - Σχετικές διατάξεις του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Νόμος 2859/2000)

α. Άρθρο 21 του Κώδικα ΦΠΑ - Ν.2859/2000 - Οι συντελεστές ΦΠΑ που εφαρμόζονται γενικά

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Κώδικα ΦΠΑ αναφορικά με την εφαρμογή του κανονικού και των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ σε συγκεκριμένα αγαθά:

«1. Ο συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) ορίζεται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) στη φορολογητέα αξία.

Κατ' εξαίρεση, για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε δεκατρία τοις εκατό (13%).

Για τα αγαθά και τις υπηρεσίες για τα οποία υπάρχει ειδική πρόβλεψη στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

Ο συντελεστής Φ. Π. Α. που ορίζεται για τα αγαθά και τις υπηρεσίες του Παραρτήματος ΙΙΙ δεν εφαρμόζεται στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της παρ. 13 του άρθρου 14.»

Συγκεκριμένα στην Ελλάδα, εφαρμόζονται τρεις συντελεστές ΦΠΑ, ο κανονικός, ο μειωμένος και ο υπερμειωμένος. Ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ έχει οριστεί από 01.06.2016 σε 24%, ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ σε 13% από 01.01.2011 και ο υπερμειωμένος συντελεστής ΦΠΑ σε 6% από 20.07.2015 εφεξής.

Ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 13% καταλαμβάνει περιοριστικά αγαθά και υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ (άρθρο 68 του Κώδικα ΦΠΑ), εκτός αυτών που με ειδική πρόβλεψη υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 6%.

Αγαθά και υπηρεσίες, που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ ή για τα οποία υπάρχει αμφιβολία ως προς την ένταξή τους στον πίνακα αυτόν, συνεπεία του είδους, του προορισμού, της σύνθεσης, ή για οποιονδήποτε άλλο λόγο, υπάγονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ (24%).

Περαιτέρω, ειδικά για τα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, είναι δυνατή η μείωση κατά 30% των συντελεστών του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας επί ένα εξάμηνο για συγκεκριμένες συναλλαγές επί αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, εφόσον ο μέσος αριθμός των φιλοξενούμενων στα Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης κάθε νησιού κατά το δωδεκάμηνο που προηγείται της έκδοσης της απόφασης, όπως αυτός υπολογίζεται, υπερβαίνει τη δυναμικότητα φιλοξενίας ανά νησί, όπως αυτή προσδιορίζεται από την πράξη σύστασης κάθε Κέντρου.

Με βάση τα ως άνω, σύμφωνα με την Υπουργική απόφαση Α.1272/2020 (ΦΕΚ Β' 5597/21.12.2020) οι μειωμένοι κατά τριάντα τοις εκατό (30%) συντελεστές Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) (17%, 9% και 4%) εξακολουθούν να εφαρμόζονται, υπό προϋποθέσεις, για τα ως άνω πέντε (5) νησιά του Αιγαίου έως 30.6.2021.

Ειδικά όσον αφορά υπηρεσίες που εκτελούνται υλικά στα πέντε (5) προαναφερθέντα νησιά, η εφαρμογή των ειδικών μειωμένων κατά 30% συντελεστών ΦΠΑ είναι δυνατή, εφόσον συντρέχουν σωρευτικώς τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Οι υπηρεσίες παρέχονται από υποκείμενους στο φόρο που έχουν την εγκατάστασή τους (μέσω της ύπαρξης έδρας ή του κεντρικού ή υποκαταστήματος που λειτουργεί μόνιμα και όχι ευκαιριακά) στις εν λόγω νησιωτικές περιοχές.

β) Η εκτέλεση των υπηρεσιών πραγματοποιείται και ολοκληρώνεται υλικά εντός των νησιωτικών αυτών περιοχών.

6. Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ - Εφαρμογή μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες:

Σύμφωνα με το άρθρο 68 του Κώδικα ΦΠΑ (Νόμος 2859/2000) αναφορικά με την εφαρμογή μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες, ενδεικτικά αναφέρονται τα κατωτέρω :

«Παράρτημα ΙΙΙ ΑΓΑΘΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΕ ΜΕΙΩΜΕΝΟ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ

.....

36. Φαρμακευτικά προϊόντα (Δ.Κ. 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006).

37. Φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004 (ΔΚ ΕΧ 3003 και ΕΧ 3004). Εμβόλια και ανοσολογικά προϊόντα για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002 (ΔΚ ΕΧ 3002). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

.....

40. Βιβλία και βιβλία με εικόνες για παιδιά (ΔΚ ΕΧ 4901, ΕΧ 4903). Εφημερίδες και περιοδικές εκδόσεις τυπωμένες, έστω και εικονογραφημένες ή με διαφημίσεις (ΔΚ 4902). Μουσική χειρόγραφη ή τυπωμένη, εικονογραφημένη ή μη έστω και δεμένη (ΔΚ 4904). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά αυτά, ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

.....

50. Μάσκες προστασίας και γάντια για την ιατρική (για την προστασία από ιούς και την αποφυγή μετάδοσης ασθενειών - νοσοκομειακή και ιδιωτική χρήση) (ΔΚ ΕΧ 3926, ΕΧ 4015, ΕΧ 4818 ΕΧ, ΕΧ 6307). Σαπούνι και άλλα παρασκευάσματα για την ατομική υγιεινή (ΔΚ ΕΧ 3401 και ΕΧ 3402). Αντισηπτικά διαλύματα, αντισηπτικά μαντιλάκια και άλλα αντισηπτικά παρασκευάσματα (ΔΚ 3307 ΕΧ, ΔΚ ΕΧ 3401, ΔΚ ΕΧ 2828, ΔΚ ΕΧ 3402, ΔΚ ΕΧ 3808 και ΕΧ 3824). Αιθυλική αλκοόλη μετουσιωμένη (ΔΚ ΕΧ 2207), η οποία προορίζεται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή αντισηπτικών. Καθαρή αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη γεωργικής προέλευσης με αλκοολικό τίτλο 95%, η οποία διατίθεται εμφιαλωμένη στη λιανική πώληση (ΔΚ ΕΧ 2207).

Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά των εν λόγω δασμολογικών κλάσεων ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

51. Μη αλκοολούχα ποτά, χωρίς προσθήκη αλκοόλης σε οποιαδήποτε αναλογία (ΔΚ ΕΧ 2202). Αεριούχα νερά της Δ.Κ. 2201 (ΔΚ ΕΧ 2201). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά των εν λόγω δασμολογικών κλάσεων ορίζεται σε δεκατρία τοις εκατό (13%).

....

Β. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

1. Εισιτήρια κινηματογράφων. Εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων και συναυλιών για τα οποία ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).

1α. Η μεταφορά προσώπων και των αποσκευών τους.

1β. Εισιτήρια αθλητικών αγώνων από 1.9.2020 έως και 30.6.2021.

1γ. Εισιτήρια (δικαίωμα εισόδου) για ζωολογικούς κήπους.

2. Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα.

3. Η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας, παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά.

....

5. Η παροχή υπηρεσιών από οίκους ευγηρίας, οικοτροφεία ... εφόσον δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της περίπτωσης θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 22.

6. Η εκμετάλλευση καφενείων, καφετεριών, ζαχαροπλαστείων, εστιατορίων, ψητοπωλείων, οινομαγειρείων και λοιπών συναφών προς αυτές επιχειρήσεων, πλην των κέντρων διασκέδασης, με εξαίρεση τη διάθεση ποτών που περιέχουν οινόπνευμα σε οποιαδήποτε αναλογία.

7. Η διενέργεια ακτινοθεραπευτικών πράξεων ... εφόσον αυτές δεν απαλλάσσονται με το άρθρο 22, για τις οποίες ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%)».

Συμπερασματικά συνεπώς, κατ' εξαίρεση της εφαρμογής του κανονικού συντελεστή ΦΠΑ για την παράδοση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών γενικά, για συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ (απόσπασμα του οποίου παρατίθεται ως άνω), εφαρμόζεται ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ (13% γενικά, 9% μόνο για τα πέντε νησιά του Αιγαίου υπό προϋποθέσεις) και όπου υπάρχει ειδική πρόβλεψη, ο υπερμειωμένος συντελεστής ΦΠΑ (6% γενικά και 4% μόνο για τα πέντε νησιά του Αιγαίου υπό προϋποθέσεις).

Για παράδειγμα, μεταξύ άλλων, για συγκεκριμένα φαρμακευτικά προϊόντα, τα μη αλκοολούχα ποτά και τα αεριούχα νερά συγκεκριμένων δασμολογικών κλάσεων, εφαρμόζεται ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ, ενώ για συγκεκριμένα φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου, τα βιβλία, τα περιοδικά και τις εφημερίδες, τις μάσκες και τα γάντια προστασίας που κατατάσσονται σε συγκεκριμένες δασμολογικές κλάσεις, εφόσον πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς αποφυγής μετάδοσης ασθενειών, καθώς και άλλα προϊόντα και παρασκευάσματα για την ατομική υγιεινή με αντισηπτική δράση ή την παρασκευή αντισηπτικών, εφαρμόζεται ο υπερμειωμένος συντελεστής ΦΠΑ.

Ειδικά στην κατηγορία των υπηρεσιών, ενδεικτικά, τα εισιτήρια κινηματογράφων, η μεταφορά των προσώπων και των αποσκευών τους, τα εισιτήρια αθλητικών αγώνων για το χρονικό διάστημα από 1.9.2020 έως και 30.6.2021, τα εισιτήρια (δικαίωμα εισόδου) για ζωολογικούς κήπους και η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, υπάγονται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, ενώ τα εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων και συναυλιών υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ.

Συνάγεται συνεπώς, πως η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή, συνάδει με τη φύση και τον προορισμό ενός αγαθού ή μίας υπηρεσίας, με τη λογική πως συμβάλλουν στην προστασία της υγείας και της υγιεινής, στην διατήρηση της ευεξίας, στην προαγωγή της πνευματικής καλλιέργειας και εν γένει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής ενός ανθρώπου και κατά συνέπεια του επιπέδου διαβίωσης της κοινωνίας ως σύνολο.

γ. Μετάταξη συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης λόγω πανδημίας Covid-19

Επισημαίνεται ότι μεταξύ άλλων, η μετάταξη των εισιτηρίων κινηματογράφων και των μεταφορών προσώπων και των αποσκευών τους από τον κανονικό στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, καθώς και η διεύρυνση της εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ που εφαρμόζοταν ήδη στις υπηρεσίες εστίασης, στις επιτόπιες καταναλώσεις των μη αλκοολούχων ποτών, χυμών και ροφημάτων, συνιστούν τροποποιήσεις που επήλθαν δυνάμει του Ν. 4690/2020 (άρθρο 11) στο πλαίσιο της επείγουσας και απρόβλεπτης συγκυρίας για την αντιμετώπιση των αρνητικών οικονομικών συνεπειών λόγω της εμφάνισης του κορωνοϊού Covid-19, με στόχο τη μείωση των τελικών τιμών για τους καταναλωτές και τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας στον τουριστικό τομέα. Περαιτέρω, πρέπει να αναφερθεί ότι λόγω της επέκτασης των περιορισμών στη λειτουργία της αγοράς εξαιτίας της μετάδοσης και των μεταλλάξεων της νόσου του κορωνοϊού, προς ενίσχυση των πληγέντων επιχειρήσεων, δυνάμει του άρθρου 11 του Ν.4787/2021, παρατάθηκε η εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για τις ως άνω υπηρεσίες μέχρι την 30η Σεπτεμβρίου του 2021.

Επιπλέον, οι αρνητικές επιπτώσεις του κορωνοϊού Covid-19, αποτέλεσαν την αιτία για την υπαγωγή δυνάμει του Ν.4714/2020 (άρθρο 12) των εισιτηρίων των αθλητικών αγώνων στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ για την περίοδο από 01.09.2020 έως 30.06.2021 (από τον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ που ίσχυε προγενέστερα), με στόχο τη διατήρηση σε χαμηλά επίπεδα ή και τη μείωση των τιμών των εισιτηρίων αυτών και περαιτέρω, την τόνωση της ζήτησης αυτών.

Παρόμοια αίτια οδήγησαν πρόσφατα, σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν.4772/2021, σε νέα τροποποίηση του Κεφαλαίου Β του Παρατήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ. Συγκεκριμένα, ειδικά για τα εισιτήρια (δικαίωμα εισόδου) σε ζωολογικούς κήπους, προβλέφθηκε η εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για την περίοδο από 05.02.2021 έως 31.12.2021, λόγω του περιορισμού της ζήτησης που επήλθε με την οικονομική κρίση, η οποία εκδηλώθηκε στο πλαίσιο της πανδημίας.

δ. Δυνατότητα εφαρμογής απαλλαγής από ΦΠΑ στην παροχή υπηρεσιών που συνδέεται στενά με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή, από νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 περίπτωση ιδ' του Κώδικα ΦΠΑ - Ν.2859/2000, απαλλάσσεται του ΦΠΑ, υπό προϋποθέσεις, η παροχή υπηρεσιών που συνδέεται στενά με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή, από νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σε πρόσωπα που ασχολούνται με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή (όπως αθλητικά σωματεία, κέντρα νεότητας). Ειδικότερα, έχει διευκρινιστεί ότι στην εν λόγω απαλλαγή υπάγονται, υπό την προϋπόθεση της μη στρέβλωσης των όρων του ανταγωνισμού, μόνο οι ακόλουθες υπηρεσίες:

- ✓ Υπηρεσίες που συνδέονται με τον αθλητισμό και τη σωματική αγωγή (χρήση προπονητηρίου), που
- ✓ παρέχονται από μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα αθλητικά νομικά πρόσωπα (π.χ. αθλητικά σωματεία, κέντρα νεότητας) προς
- ✓ πρόσωπα που ασχολούνται με τον αθλητισμό ή την αθλητική αγωγή (π.χ. αθλητές).

Η εν λόγω διάταξη που προβλέπει τη σχετική απαλλαγή από ΦΠΑ της χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων υπό τις ως άνω προϋποθέσεις, καταδεικνύει την αναγνώριση της σπουδαιότητας της εκγύμνασης και του ζωτικού ρόλου του αθλητισμού για τη ζωή ενός ανθρώπου.

ε. Συντελεστής ΦΠΑ στο δικαίωμα πρόσβασης σε ιδιωτικά γυμναστήρια

Εφόσον το δικαίωμα πρόσβασης στα γυμναστήρια και εν γένει το δικαίωμα της χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων, δεν συμπεριλαμβάνεται στο Κεφάλαιο Β του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, συνάγεται το συμπέρασμα πως υπάγεται στον κανονικό συντελεστή 24% (ή 17% για τα πέντε νησιά του Αιγαίου).

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και τον προορισμό της υπηρεσίας, αλλά και με δεδομένο ότι η αρνητική συγκυρία της πανδημίας του κορωνοϊού, επέφερε την μετάταξη συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών, από τον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ στον μειωμένο ή υπερμειωμένο, με απώτερο στόχο την τόνωση της ζήτησης και την οικονομική ενίσχυση συγκεκριμένων τομέων δραστηριότητας που έχουν πληγεί ιδιαίτερα, προς τήρηση της αρχής της ισότητας και της ίσης μεταχείρισης, υφίσταται επιχειρηματολογία, ώστε να εξεταστεί εκ νέου η φορολογική αντιμετώπιση της αμοιβής/συνδρομής για την πρόσβαση στα ιδιωτικά γυμναστήρια.

Άλλωστε η σπουδαιότητα των υπηρεσιών που συνδέονται στενά με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή, υπογραμμίζεται και ενισχύεται από το γεγονός ότι η παροχή αυτών δύναται να απαλλάσσεται από ΦΠΑ σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και υπό προϋποθέσεις, οι οποίες προεκτέθηκαν στην υποενότητα δ.

Ειδικότερα, το εν λόγω δικαίωμα, αφορά την λήψη μίας υπηρεσίας, η οποία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην διατήρηση τόσο της σωματικής, όσο και της ψυχικής υγείας του ανθρώπου, η οποία αποτελεί υπέρτερο αγαθό με βάση το Ελληνικό Σύνταγμα. Επομένως κάποιος θα μπορούσε να ισχυριστεί, πως η εν λόγω προσέγγιση της ευνοϊκότερης μεταχείρισης ορισμένων αγαθών/υπηρεσιών δημιουργεί άνισους όρους, καθώς αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο αδικαιολόγητα παρόμοιες περιπτώσεις, ειδικά λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική κρίση που επέφερε σε διάφορους τομείς της οικονομίας η πανδημία. Κατά τον τρόπο αυτό, υπηρεσίες που σχετίζονται με το δικαίωμα εισόδου σε ζωολογικούς κήπους, θέατρα, συναυλίες και κινηματογράφους, αλλά και σε αθλητικούς αγώνες, τυγχάνουν ευμενέστερης μεταχείρισης, αφού σε αυτές τις υπηρεσίες εφαρμόζεται μειωμένος ή υπερμειωμένος συντελεστής ΦΠΑ και ως εκ τούτου, το δικαίωμα χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων καταλήγει σε συγκριτικά υψηλότερη τιμή για τον καταναλωτή. Ωστόσο, η πανδημία έχει επιδεινώσει σημαντικά τις δυσμενείς συνθήκες που αντιμετωπίζει και ο κλάδος των γυμναστηρίων, ενώ ταυτόχρονα είναι προφανές, πως πρόκειται

ουσιαστικά για την παροχή μίας υπηρεσίας που θωρακίζει τη δημόσια υγεία και την ψυχική ισορροπία, ιδιαίτερα κατά τη δύσκολη αυτή συγκυρία.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η προηγούμενη προσέγγιση της Ελλάδας να εφαρμόζει επιλεκτικά μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ στη χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων, εφόσον η χρήση αυτών πραγματοποιείται στο πλαίσιο του οργανωμένου αθλητισμού και συγκεκριμένα, όσον αφορά τις εγκαταστάσεις μπόουλινγκ, οι οποίες χρησιμοποιούνται από μέλη ομίλων της Ελληνικής Ομοσπονδίας μπόουλινγκ για οργανωμένους αγώνες μπόουλινγκ ή για την προετοιμασία αυτών, κρίθηκε με βάση αιτιολογημένη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι παραβαίνει τις διατάξεις της Οδηγίας ΦΠΑ σχετικά με τη εφαρμογή των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ και κινήθηκε διαδικασία παραβάσεως κατά της χώρας μας (IP/09/1641, 29.10.2009). Συγκεκριμένα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ότι η Ελλάδα, εφαρμόζοντας ένα τέτοιο σύστημα, αποκλείει από την εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ όσους ασκούν το άθλημα εκτός του πλαισίου αυτού καθόσον:

- ✓ Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η εισαγωγή ή διατήρηση μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ επιτρέπεται μόνον εφόσον αυτή δεν παραβαίνει την αρχή της φορολογικής ουδετερότητας, η οποία αποτελεί εγγενές στοιχείο του κοινού συστήματος ΦΠΑ και αποκλείει την διαφορετική μεταχείριση, για τους σκοπούς του ΦΠΑ, παρόμοιων αγαθών και υπηρεσιών, για τα οποία πρέπει να εφαρμόζεται ενιαίος συντελεστής ΦΠΑ.
- ✓ Η προσφορά αθλητικών εγκαταστάσεων για μπόουλινγκ είναι η ίδια υπηρεσία ανεξάρτητα από το αν ο αθλητής μπόουλινγκ συμμετέχει σε ομοσπονδία ή ανεξάρτητα από το πλαίσιο εντός του οποίου ασκείται το άθλημα, αφού χρησιμοποιούνται οι ίδιες εγκαταστάσεις μπόουλινγκ και είτε πρόκειται για αναψυχή είτε για αγώνες, παραμένει μια αθλητική δραστηριότητα, η οποία προάγει την σωματική υγεία και έχει αγωνιστικό χαρακτήρα. Συνεπώς, πρέπει να υπόκειται σε ενιαίο συντελεστή ΦΠΑ.
- ✓ Για να εκτιμηθεί κατά πόσον δύο υπηρεσίες είναι όμοιες, δεν μπορούν να ληφθούν ως βάση υποκειμενικά κριτήρια, όπως η ποιότητα ή η ένταση του παιχνιδιού ή τα προσωπικά κίνητρα των αθλούντων. Επομένως, τα κριτήρια αυτά δε δικαιολογούν διαφορετική μεταχείριση σε ό,τι αφορά τον ΦΠΑ στο οργανωμένο και στο μη οργανωμένο μπόουλινγκ.

Συνεπώς, η προγενέστερη ρύθμιση της Ελλάδας (Άρθρο 11 Ν. 2386/1996 και Εγκύκλιος ΠΟΛ.1156/1997) και η εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στην περίπτωση που η χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων γίνεται από επαγγελματίες αθλητές, αποκλείοντας από την ευνοϊκή αυτή μεταχείριση οποιαδήποτε άλλη χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων που είναι ξένη προς τον οργανωμένο αθλητισμό, κρίθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως αντίθετη με το γράμμα και το πνεύμα της Ευρωπαϊκής Οδηγίας ΦΠΑ. Προς ευθυγράμμιση της εθνικής νομοθεσίας με τις κοινοτικές διατάξεις, προκειμένου να σταματήσει η διαδικασία παραβάσεως, η Ελλάδα προέβη δυνάμει του άρθρου 62 του Ν.3842/2010 σε κατάργηση του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στη χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων γενικά, αφαιρώντας πλήρως την εν λόγω διάταξη από το Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ.

Εκ των προπαρατεθέντων, συνάγεται ότι η περιοριστική εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στη χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων από μέλη αθλητικών ομίλων ή συλλόγων, ήτοι μόνο στο πλαίσιο του οργανωμένου αθλητισμού, απηχούσε μία προσέγγιση μη συμβατή με τις θεμελιώδεις αρχές της φορολογικής ουδετερότητας και της αναλογικότητας, η οποία δεν δικαιολογούσε αντικειμενικά, τη διαφορετική μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ της χρήσης των αθλητικών εγκαταστάσεων, ανάλογα με το εάν πραγματοποιείται στο πλαίσιο του οργανωμένου ή μη οργανωμένου αθλητισμού.

Άλλωστε, η γυμναστική και οι αθλητικές δραστηριότητες μέσω της χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων, προάγουν τη σωματική και ψυχική υγεία, αλλά και την πνευματική διαύγεια και ευεξία, ανεξάρτητα από το εάν είναι ξένες ή όχι με τον οργανωμένο αθλητισμό και επομένως, η ευρεία πρόσβαση σε αυτές με ευνοϊκούς όρους (όπως, η εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ) θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ισότιμα και αντικειμενικά.

Στο σημείο αυτό τονίζεται, ότι περαιτέρω επιχειρήματα ως προς την εφαρμογή μειωμένου ή υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για το δικαίωμα χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων γενικά, προσφέρει η σχετική πρόβλεψη της ευρωπαϊκής Οδηγίας περί ΦΠΑ, γεγονός που θα καθιστούσε μία τέτοια μείωση καθόλα νόμιμη, καθώς επίσης και η φορολογική αντιμετώπιση του εν λόγω δικαιώματος σε άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αναλυτικότερα:

II. Αντιμετώπιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο

α. Σχετικές διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας περί ΦΠΑ

Σύμφωνα με την Οδηγία 2006/112/EK του Συμβουλίου της 28ης Νοεμβρίου 2006 σχετικά με το κοινό σύστημα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας αναφορικά με την εφαρμογή μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες:

«Άρθρο 97

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2006 και έως την 31η Δεκεμβρίου 2010 ο κανονικός συντελεστής δεν μπορεί να είναι κατώτερος του 15 %.

....

Άρθρο 98

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν έναν ή δύο μειωμένους συντελεστές.

2. Οι μειωμένοι συντελεστές εφαρμόζονται μόνο στις παραδόσεις αγαθών και στις παροχές υπηρεσιών των κατηγοριών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα III.

Οι μειωμένοι συντελεστές δεν εφαρμόζονται στις υπηρεσίες του άρθρου 56, παράγραφος 1, στοιχείο ια).

3. Κατά την εφαρμογή των μειωμένων συντελεστών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στις κατηγορίες που αφορούν αγαθά, τα κράτη μέλη μπορούν να χρησιμοποιούν τη συνδυασμένη ονοματολογία για να οριοθετούν επακριβώς την οικεία κατηγορία.»

Άρθρο 99

1. Οι μειωμένοι συντελεστές καθορίζονται ως ποσοστό της βάσης επιβολής του φόρου το οποίο δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 5 %.

...».

Το Παράρτημα III περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες παροχές υπηρεσιών ως δυνάμενων να υπαχθούν σε μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ, ως άρθρο 98:

«.....

13) το δικαίωμα εισόδου σε αθλητικές εκδηλώσεις,

14) το δικαίωμα χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων,

...».

Η Οδηγία περί ΦΠΑ δεν καθορίζει ενιαίους συντελεστές για όλα τα κράτη-μέλη, αλλά ορίζεται το ελάχιστο ύψος και συγκεκριμένα, ότι οι μειωμένοι συντελεστές δε μπορεί να είναι μικρότεροι από 5% και ο κανονικός δε μπορεί να είναι μικρότερος από 15%. Τα κράτη-μέλη έχουν τη δυνατότητα να επιβάλουν κανονικό συντελεστή ΦΠΑ σε αγαθά και υπηρεσίες στα οποία μπορεί να εφαρμοστεί μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ, αλλά δεν έχουν δυνατότητα να εφαρμόζουν μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ σε αγαθά και υπηρεσίες, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας ΦΠΑ.

Επομένως, σύμφωνα με την Οδηγία περί ΦΠΑ, επιτρέπεται η χρήση δύο μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ από τα κράτη-μέλη, καθώς και η υπαγωγή του δικαιώματος χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων στους εν λόγω μειωμένους συντελεστές, κατά τη διακριτική ευχέρεια του κάθε κράτους-μέλους.

β. Φορολογική αντιμετώπιση του δικαιώματος εισόδου σε αθλητικές εγκαταστάσεις στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με βάση έρευνα που πραγματοποιήθηκε στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παραθέτουμε ακολούθως πίνακες με τον συντελεστή ΦΠΑ που εφαρμόζεται ανά κράτος-μέλος για το δικαίωμα εισόδου ή συμμετοχής σε γυμναστήρια (πίνακας Α), καθώς και το δικαίωμα εισόδου ή συμμετοχής σε αθλητικούς συλλόγους (πίνακας Β):

Πίνακας Α. Δικαίωμα εισόδου ή συμμετοχής σε γυμναστήρια

ΧΩΡΕΣ/ ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ Ε.Ε.	ΚΑΝΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΠΑ	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ* Η΄ ΜΕΙΩΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΠΑ	ΥΠΕΡΜΕΙΩΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΠΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΠΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΥΣΤΡΙΑ	Χ			20%	
ΒΕΛΓΙΟ		Χ		6%	Η χρήση κινητού εξοπλισμού και η συμμετοχή σε ομαδικά μαθήματα εξαιρούνται από την εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ και υπάγονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ (21%). Τυπικά, το ποσό της συνδρομής σε ένα γυμναστήριο διαχωρίζεται λόγω των διαφορετικών συντελεστών ΦΠΑ που εφαρμόζονται, οδηγώντας σε έναν εφαρμοζόμενο συντελεστή ΦΠΑ,

					(ελαφρώς) αυξημένο σε σχέση με τον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ. Ένα γυμναστήριο που έχει την μορφή ενός μη κερδοσκοπικού οργανισμού/συλλόγου, δύναται να απαλλάσσεται από ΦΠΑ (χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του φόρου), σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 2 περίπτωση 3 του Κώδικα ΦΠΑ.
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ		X		9%	
ΚΥΠΡΟΣ		X		5%	Εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 5%, υπό την προϋπόθεση ότι το γυμναστήριο είναι εγγεγραμμένο στο αντίστοιχο μητρώο.
ΤΣΕΧΙΑ		X		10%	
ΔΑΝΙΑ	X			25%	Η αντιμετώπιση αυτού του τύπου υπηρεσιών από πλευράς ΦΠΑ στη Δανία είναι σχετικά σύνθετη, καθώς το δικαίωμα εισόδου στα γυμναστήρια (χωρίς συνεχή παροχή καθοδήγησης από γυμναστή), υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ, αλλά το δικαίωμα εισόδου σε αερόβιο πρόγραμμα που εκτελείται από γυμναστή, απαλλάσσεται από ΦΠΑ. Όταν επιλέγεται η αγορά του δικαιώματος εισόδου με τις δύο ως άνω επιλογές, η αντιμετώπιση από πλευράς ΦΠΑ της συναλλαγής αυτής, καθίσταται αρκετά πολύπλοκη.
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	X			19%	
ΕΣΘΟΝΙΑ	X			20%	
ΦΙΛΑΝΔΙΑ		X		10%	
ΓΑΛΛΙΑ	X			20%	
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	X			27%	

ΚΡΟΑΤΙΑ	X			25%	Οι συνδρομές μελών που χρεώνονται από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς απαλλάσσονται από ΦΠΑ, όταν πραγματοποιούνται για να εκπληρώσουν τους σκοπούς/δραστηριότητες βάσει καταστατικού του εκάστοτε οργανισμού. Ωστόσο, εάν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες παρέχονται ως αντάλλαγμα για την αμοιβή της συνδρομής μελών, τότε αντιμετωπίζεται ως υποκείμενη στο ΦΠΑ αμοιβή για την παροχή αγαθών και υπηρεσιών.
ΙΡΛΑΝΔΙΑ		X		9%	
ΙΤΑΛΙΑ	X			22%	Καταρχήν το δικαίωμα εισόδου ή η συμμετοχή σε γυμναστήρια υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ (22%) (δεν εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ).
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	X			21%	
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ			X	3%	Ο υπερμειωμένος συντελεστής ΦΠΑ εφαρμόζεται για το δικαίωμα πρόσβασης σε αθλητικές εγκαταστάσεις, καθώς και για το δικαίωμα χρήσης αυτών.
ΛΕΤΟΝΙΑ	X			21%	
ΜΑΛΤΑ		X		7%* (ενδιάμεσος συντελεστής ΦΠΑ)	Υπάγεται σε ΦΠΑ με συντελεστή 7%.
ΟΛΛΑΝΔΙΑ		X		9%	Τα γυμναστήρια είναι κλειστά από τις 16 Δεκεμβρίου 2020, λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού Covid-19. Ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ εφαρμόζεται για την παροχή μαθημάτων γυμναστικής μέσω διαδικτύου με αναδρομική ισχύ από 15

					Δεκεμβρίου 2020, μέχρι να αρθεί το υποχρεωτικό μέτρο της αναστολής της λειτουργίας τους.
ΠΟΛΩΝΙΑ		X		8%	
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	X			23% - για την Ηπειρωτική Χώρα 22% - για την Αυτόνομη περιοχή Madeira 18% - για την Αυτόνομη περιοχή Azores	
ΡΟΥΜΑΝΙΑ		X		5%	Οι τυπικές προϋποθέσεις που ισχύουν για τις αθλητικές εγκαταστάσεις, των οποίων οι δραστηριότητες κατατάσσονται σε συγκεκριμένους κωδικούς αριθμούς δραστηριότητας (π.χ. κέντρα γυμναστικής/αθλητισμού, αθλητικές βάσεις), πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, ώστε να εφαρμόζεται ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ.
ΣΛΟΒΕΝΙΑ		X		9,5%	Ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 9,5% εφαρμόζεται για την «χρήση των αθλητικών εγκαταστάσεων». Επομένως, μόνο του το δικαίωμα εισόδου/πρόσβασης (είτε με τη μορφή εφάπαξ καταβολής είτε με τη μορφή συνδρομής) σε τέτοιες εγκαταστάσεις, υπάγεται στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ. Ωστόσο, όταν συνυπάρχουν στοιχεία άλλων υπηρεσιών (π.χ. σύμβουλοι φυσικής κατάστασης,

					προγράμματα με καθοδήγηση κλπ.), τα οποία υπάγονται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ (22%), θα πρέπει να γίνεται περαιτέρω έρευνα ανά περίπτωση με βάση τα ακριβή περιστατικά, ώστε να διευκρινίζεται ποια είναι η κύρια παροχή.
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	X			20%	Απαλλάσσονται από ΦΠΑ οι υπηρεσίες που συνδέονται στενά με τον αθλητισμό ή τη φυσική αγωγή, οι οποίες παρέχονται σε πρόσωπα που συμμετέχουν σε αθλήματα ή φυσική αγωγή, εφόσον αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται από μια νομική οντότητα ή φυσικό πρόσωπο, το οποίο πληροί τουλάχιστον μία από τις παρακάτω προϋποθέσεις: i) πραγματοποιεί δραστηριότητες για άλλο σκοπό εκτός από κερδοσκοπικό και κάθε πιθανό κέρδος πρέπει να χρησιμοποιείται ολοκληρωτικά για την συνέχιση ή βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται, ii) ιδρύεται και διαχειρίζεται σε εθελοντική βάση από πρόσωπα που δεν έχουν κανένα οικονομικό όφελος, είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων αυτών, iii) οι τιμές χρέωσης εγκρίνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή οι τιμές δεν ξεπερνούν τέτοιες εγκεκριμένες τιμές · εάν συγκεκριμένες υπηρεσίες δεν υπόκεινται

					σε υποχρέωση έγκρισης τιμών, η τιμή που χρεώνεται είναι μικρότερη από την τιμή που χρεώνεται για παρόμοιες υπηρεσίες που παρέχονται από πρόσωπα που έχουν σκοπό να αποκομίσουν κέρδη από τέτοιες δραστηριότητες.
ΙΣΠΑΝΙΑ	X			21%	Από πλευράς ΦΠΑ, η παροχή αυτών των υπηρεσιών θα μπορούσε να απαλλάσσεται από ΦΠΑ, υπό προϋποθέσεις. Για παράδειγμα, το γυμναστήριο θα πρέπει να θεωρείται μη κερδοσκοπικός οργανισμός.
ΣΟΥΗΔΙΑ		X		6%	Στην περίπτωση που το γυμναστήριο ανήκει σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (όπως την κυβέρνηση, την κομητεία ή την κοινότητα) ή σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό, για τα οποία οι αμοιβές απαλλάσσονται από φόρο εισοδήματος, η αμοιβή του δικαιώματος εισόδου απαλλάσσεται από ΦΠΑ.

Πίνακας Β. Δικαίωμα εισόδου ή συμμετοχής σε αθλητικούς συλλόγους

ΧΩΡΕΣ/ΚΡΑΤΗ-ΜΕΛΗ Ε.Ε.	ΚΑΝΟΝΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΠΑ	ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΣ* Η' ΜΕΙΩΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΠΑ	ΥΠΕΡΜΕΙΩΜΕΝΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΠΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΠΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΑΥΣΤΡΙΑ	X			20%	Αφορά αθλητικές λέσχες όπως, λέσχη αντισφαίρισης, λέσχη πυγμαχίας, λέσχη γκολφ, αθλητικούς συλλόγους κλπ.
ΒΕΛΓΙΟ		X		6%	Ένας αθλητικός σύλλογος που έχει την μορφή μιας οργάνωσης μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, δύναται να έχει

					απαλλαγή από ΦΠΑ (χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του φόρου) σύμφωνα με το άρθρο 44 παράγραφος 2 περίπτωση 3 του Κώδικα ΦΠΑ. Ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ δεν εφαρμόζεται στην χρήση κινητού εξοπλισμού.
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ		X		9%	
ΚΥΠΡΟΣ		X		5%	Εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. όσον αφορά το δικαίωμα εισόδου σε αθλητικές λέσχες, για το δικαίωμα χρήσης μόνο των εγκαταστάσεων. Ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ δεν εφαρμόζεται για τις συνδρομές.
ΤΣΕΧΙΑ		X		10%	
ΔΑΝΙΑ				Απαλλαγή από ΦΠΑ, υπό προϋποθέσεις. Διαφορετικά κανονικός συντελεστής ΦΠΑ (25%).	Εάν οι αθλητικές λέσχες χαρακτηρίζονται από συμμετοχή με τη μορφή συνδρομής, όπως λέσχη αντισφαίρισης ή λέσχη ποδοσφαίρου, τέτοιες συνδρομές απαλλάσσονται από ΦΠΑ. Ωστόσο, μόνο η πρόσβαση σε αθλητικές εγκαταστάσεις υπάγεται σε ΦΠΑ με εφαρμογή του κανονικού συντελεστή.
ΓΕΡΜΑΝΙΑ	X			19%	Γενικά, οι γερμανικές φορολογικές αρχές δεν εφαρμόζουν τις αρχές στις οποίες βασίστηκε η Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πρώην ΔΕΚ) στην υπόθεση C-174/00, δηλαδή, ότι οι εισφορές μελών (συμπεριλαμβανομένων των εισφορών μελών σε αθλητικές ενώσεις) θεωρούνται απαλλασσόμενες από ΦΠΑ, υπό προϋποθέσεις: Στο βαθμό που μία ένωση ή σύλλογος λειτουργεί για την εκπλήρωση των καταστατικών κοινωνικών σκοπών του, εξυπηρετώντας τα συμφέροντα όλων των μελών και εισπράττοντας τις

					εισφορές για το σκοπό αυτό (πραγματικές εισφορές μελών σε αντίθεση με μία πληρωμή ως αμοιβή), οι οποίες θα του επιτρέψουν να εκπληρώσει τους σκοπούς του, δεν υπάρχει παροχή υπηρεσιών προς κάθε ξεχωριστό μέλος. Προϋπόθεση προκειμένου οι αμοιβές να θεωρηθούν πραγματικές εισφορές μελών, αποτελεί το ότι οι αμοιβές είναι ισόποσες ή υπολογίζονται για όλους το ίδιο με βάση ένα στοιχείο το οποίο είναι δεσμευτικό για όλα τα μέλη. Η ισότητα εξασφαλίζεται επίσης εάν οι εισφορές επιβάλλονται σύμφωνα με μία κλίμακα που είναι ενιαία για όλα τα μέλη ή εάν το ποσό των εισφορών καθορίζεται με βάση τα προσωπικά χαρακτηριστικά των μελών, όπως ηλικία, κατάσταση, περιουσιακά στοιχεία, εισόδημα, τζίρος κλπ.. Ωστόσο, εάν οι εισφορές μελών σε αθλητικές ενώσεις υπάγονται σε ΦΠΑ, εφαρμόζεται ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ. Μόνο οι αμοιβές μελών που πληρώνονται για την ενεργό συμμετοχή σε ιδιαίτερες αθλητικές εκδηλώσεις, δύνανται να απαλλάσσονται από ΦΠΑ υπό προϋποθέσεις, αλλά όχι οι εισφορές μελών ή η αμοιβή που καταβάλλεται για την είσοδο (ως θεατής).
ΕΣΘΟΝΙΑ	X			20%	
ΦΙΛΑΝΔΙΑ		X		10%	Εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 10%, εφόσον η συνδρομή παρέχει μόνο το δικαίωμα της άθλησης. Εάν με την ίδια συνδρομή, καθίσταται διαθέσιμος εξοπλισμός ή η συνδρομή περιλαμβάνει

					στοιχεία εκμάθησης/διδασκαλίας, ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ μπορεί να μην εφαρμόζεται. Επειδή ουσιαστικά πρόκειται για ζήτημα ερμηνείας, προτείνεται κάθε περίπτωση να εξετάζεται ad hoc με βάση τα ακριβή πραγματικά περιστατικά.
ΓΑΛΛΙΑ	X			20%	
ΟΥΓΓΑΡΙΑ	X			27%	
ΚΡΟΑΤΙΑ				Απαλλαγή από ΦΠΑ, υπό προϋποθέσεις. Διαφορετικά, εφαρμόζεται ο κανονικός συντελεστής ΦΠΑ (25%).	Η παροχή συγκεκριμένων υπηρεσιών που συνδέονται στενά με τον αθλητισμό ή τη φυσική αγωγή από μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς σε άτομα που συμμετέχουν σε αθλήματα ή φυσική αγωγή (επαγγελματικά ή ερασιτεχνικά), απαλλάσσονται από ΦΠΑ χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του φόρου. Εφόσον οι αθλητικοί σύλλογοι δεν πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις (δεν αποτελούν μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς ή δεν παρέχουν υπηρεσίες σε αθλητές), η παροχή των υπηρεσιών αυτών υπάγεται στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ 25%.
ΙΡΛΑΝΔΙΑ		X		9% μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ	Εφαρμόζεται ο δεύτερος μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ 9% (μετά τον ενδιάμεσο συντελεστή ΦΠΑ που ορίζεται σε 13,5%). Απαλλαγή από ΦΠΑ εφαρμόζεται για μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.
ΙΤΑΛΙΑ				Απαλλαγή από ΦΠΑ υπό προϋποθέσεις	Καταρχήν, το δικαίωμα εισόδου ή η συμμετοχή σε αθλητικούς συλλόγους απαλλάσσεται από ΦΠΑ, εφόσον πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις που θέτει ο νόμος σύμφωνα με το άρθρο 4 του Π.Δ. 633/1972.
ΛΙΘΟΥΑΝΙΑ	X			21%	
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ			X	3%	Ο υπερμειωμένος συντελεστής ΦΠΑ εφαρμόζεται για «το

					δικαίωμα εισόδου σε αθλητικές εγκαταστάσεις και το δικαίωμα χρήσης αυτών».
ΛΕΤΟΝΙΑ	X			21%	
ΜΑΛΤΑ		X		7%* (ενδιάμεσος συντελεστής ΦΠΑ)	Υπάγεται σε ΦΠΑ με συντελεστή 7%.
ΟΛΛΑΝΔΙΑ		X		9%	Καταρχήν, ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ εφαρμόζεται για την αμοιβή της εισόδου σε αθλητικές λέσχες και λουτρά.
ΠΟΛΩΝΙΑ		X		8%	Ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ εφαρμόζεται για το δικαίωμα εισόδου.
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	X			23% - για την Ηπειρωτική Χώρα 22% - για την Αυτόνομη περιοχή Madeira 18% - για την Αυτόνομη περιοχή Azores	
ΡΟΥΜΑΝΙΑ		X		5%	Σύμφωνα με την εθνικές νομοθετικές διατάξεις, ο μειωμένος συντελεστής ΦΠΑ εφαρμόζεται για την παροχή του δικαιώματος εισόδου σε αθλητικές εκδηλώσεις και το δικαίωμα για χρήση των αθλητικών εγκαταστάσεων. Ο συντελεστής ΦΠΑ που πρέπει να εφαρμόζεται (κανονικός, μειωμένος, απαλλαγή από ΦΠΑ) πρέπει να κρίνεται συγκεκριμένα με βάση τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την σχέση τους με τον αθλητισμό ή τη φυσική αγωγή.
ΣΛΟΒΕΝΙΑ	X			22%	Το δικαίωμα εισόδου σε αθλητικές εκδηλώσεις (παιχνίδια, αγώνες κλπ.) υπάγεται στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ (9,5%). Οι συνδρομές σε αθλητικούς συλλόγους υπάγεται γενικά

					στον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ (22%). Ενδεχομένως, οι συνδρομές σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς δύνανται να απαλλάσσονται από ΦΠΑ, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.
ΣΛΟΒΑΚΙΑ	X			20%	Απαλλάσσονται από ΦΠΑ οι υπηρεσίες που συνδέονται στενά με τον αθλητισμό ή τη φυσική αγωγή, οι οποίες παρέχονται σε πρόσωπα που συμμετέχουν σε αθλήματα ή φυσική αγωγή, εφόσον αυτές οι υπηρεσίες παρέχονται από μια νομική οντότητα ή φυσικό πρόσωπο, το οποίο πληροί τουλάχιστον μια από τις παρακάτω προϋποθέσεις: i) πραγματοποιεί δραστηριότητες για άλλο σκοπό εκτός από κερδοσκοπικό και κάθε πιθανό κέρδος πρέπει να χρησιμοποιείται ολοκληρωτικά για την συνέχιση ή βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται, ii) ιδρύεται και διαχειρίζεται σε εθελοντική βάση από πρόσωπα που δεν έχουν κανένα οικονομικό όφελος, είτε άμεσα είτε έμμεσα, από τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων αυτών, iii) οι τιμές χρέωσης εγκρίνονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή οι τιμές δεν ξεπερνούν τέτοιες εγκεκριμένες τιμές· εάν συγκεκριμένες υπηρεσίες δεν υπόκεινται σε υποχρέωση έγκρισης τιμών, η τιμή που χρεώνεται είναι μικρότερη από την τιμή που χρεώνεται για παρόμοιες υπηρεσίες που παρέχονται από πρόσωπα που έχουν σκοπό να αποκομίσουν κέρδη από τέτοιες δραστηριότητες.
ΙΣΠΑΝΙΑ	X			21%	Από πλευράς ΦΠΑ, η παροχή αυτών των υπηρεσιών θα

					μπορούσε να απαλλάσσεται από ΦΠΑ, υπό προϋποθέσεις. Για παράδειγμα, ο αθλητικός σύλλογος θα πρέπει να θεωρείται μη κερδοσκοπικός οργανισμός.
ΣΟΥΗΔΙΑ		Χ		6%	Στην περίπτωση που ο αθλητικός σύλλογος ανήκει σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (όπως την κυβέρνηση, την κομητεία ή την κοινότητα) ή σε μη κερδοσκοπικό οργανισμό, για τα οποία οι αμοιβές απαλλάσσονται από φόρο εισοδήματος, η αμοιβή για το δικαίωμα εισόδου απαλλάσσεται από ΦΠΑ.

γ. Σύνοψη συμπερασμάτων

Υπό το φως των ανωτέρω, προκύπτει ότι από τεχνικής πλευράς, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή Οδηγία περί ΦΠΑ, παρέχεται η δυνατότητα στα κράτη-μέλη να εφαρμόζουν μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ στην αμοιβή/συνδρομή για την είσοδο/πρόσβαση στα ιδιωτικά γυμναστήρια, προσέγγιση που έχει ήδη ακολουθήσει μεγάλη μερίδα (σχεδόν το ήμισυ) των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επομένως, με δεδομένο ότι η υφιστάμενη μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ της εν λόγω υπηρεσίας σε εθνικό επίπεδο φαίνεται να δημιουργεί άνισους όρους ως προς τον εφαρμοστέο συντελεστή ΦΠΑ συγκριτικά με την ευμενέστερη αντιμετώπιση άλλων υπηρεσιών που υπάγονται στον μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ (όπως ενδεικτικώς το δικαίωμα εισόδου σε ζωολογικούς κήπους, θέατρα, συναυλίες και κινηματογράφους, αλλά και σε αθλητικούς αγώνες) και λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη ζωτική σημασία της στην υγεία και την ευεξία του κοινωνικού συνόλου, αλλά και την οικονομική και κοινωνική κρίση που επήλθε λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού Covid-19, συνάγεται ότι είναι σκόπιμο να εξεταστεί η μετάταξη αυτής στον μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ, καθώς αυτό είναι τεχνικά επιτρεπτό και συμβατό με το γράμμα και το πνεύμα της ευρωπαϊκής Οδηγίας ΦΠΑ και σε συμφωνία με την πρακτική μεγάλου ποσοστού των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι σημαντικοί συντελεστές-φορείς στο χώρο της υγείας και τους αθλητισμού, μέσω σχετικών επιστολών, αναγνωρίζουν τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η αθλητική άσκηση στην ενίσχυση του ανοσοποιητικού συστήματος και την πρόληψη των νοσημάτων και ως εκ τούτου, υποστηρίζουν ένθερμα το αίτημα του Πανελληνίου Συνδέσμου Γυμναστηρίων για μετάταξη του δικαιώματος πρόσβασης και παροχής υπηρεσιών σωματικής άσκησης από ιδιωτικά γυμναστήρια στον υπερ-μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 6%, ώστε να ενισχυθεί οικονομικά ο κλάδος κατά την δύσκολη περίοδο της πανδημίας και να συνεχίσει να συμβάλλει στη βελτίωση της σωματικής και ψυχικής υγείας των πολιτών.

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Γυμναστηρίων
Μελέτη εκτίμησης επιπτώσεων από τη μείωση του ΦΠΑ

Μάιος 2021

Διευκρινίσεις και Περιορισμοί Μελέτης

- Η παρούσα μελέτη στηρίχθηκε τόσο σε πληροφορίες που παρέιχε ο ΠΛΥΣΥ όσο και σε στοιχεία από άλλες πηγές που αναφέρονται στο κείμενο. Σημειώνεται ότι ο Σύμβουλος σχεδίασε, οργάνωσε και υλοποίηση πρωτογενή έρευνα στα μέλη του ΠΛΣΥΣΥ για την παροχή δεδομένων, αλλά και την καταγραφή απόψεων σε σχέση με την προοπτική μείωσης του ΦΠΑ. Ο Σύμβουλος θεώρησε ως ακριβή και δε φέρει καμία ευθύνη για οποιαδήποτε στοιχεία, παραδοχές ή εκτιμήσεις (αναφορικά με χρηματοοικονομικά δεδομένα, δεδομένα οργάνωσης, κτλ προήλθαν μέσω της παραπάνω έρευνας.
- Ειδικά για τις οικονομικά δεδομένα των εταιριών που συμμετείχαν στην έρευνα, διευκρινίζεται ότι δεν έχουν ελεγχθεί από το Σύμβουλο
- Κανένα σημείο της μελέτης δεν αποτελεί ή θεωρείται υποσχέση ή δεσμευτική πρόβλεψη για το μέλλον. Επισημαίνουμε ότι οι υποθέσεις που έχουν υιοθετηθεί στη μελέτη αυτή, όπως και οι τυχόν εκτιμήσεις για τη μελλοντική εξέλιξη διαφόρων μεγεθών ενδεχομένως να μεταβληθούν, με συνέπεια τη μεταβολή των σχετικών αποτελεσμάτων της μελέτης, μεταβολή η οποία μπορεί να είναι και ουσιαστική.
- Οι όποιες προβλέψεις παρουσιάζονται στο παρόν είναι ενδεικτικές και εξαρτώνται από την υλοποίηση διαφόρων παραδοχών, αλλά και άλλων προϋποθέσεων που υιοθετήθηκαν.
- Η χρήση ή στήριξη στην μελέτη από οποιοδήποτε μέρος και τυχόν αποφάσεις που βασίζονται σε αυτήν αποτελούν αποκλειστική υπευθυνότητα αυτών που χρησιμοποιούν τη μελέτη. Κάθε παραλήπτης θα πρέπει να κάνει τις δικές του εκτιμήσεις αναφορικά με το αντικείμενο της έκθεσης. Ο Σύμβουλος δε φέρει καμία ευθύνη ή υποχρέωση για ζημίες που μπορεί να προκύψουν σε οποιοδήποτε μέρος σαν αποτέλεσμα αποφάσεων που θα ληφθούν βασισμένες στην παρούσα μελέτη

Περιεχόμενα

- Ο ρόλος του κλάδου των γυμναστηρίων
- Το υφιστάμενο περιβάλλον
- Οι συνέπειες του COVID-19 στις προοπτικές του κλάδου
- Εξέταση πιθανών παρεμβάσεων πολιτικής ΦΠΑ
- Συμβολή μείωσης ΦΠΑ στους στόχους ανάκαμψης και ανάπτυξης τους κλάδου
- Κοινωνικοοικονομικός αντίκτυπος μείωσης ΦΠΑ: Άμεσες και πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις
- Κοινωνικοοικονομικός αντίκτυπος μείωσης ΦΠΑ: Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία

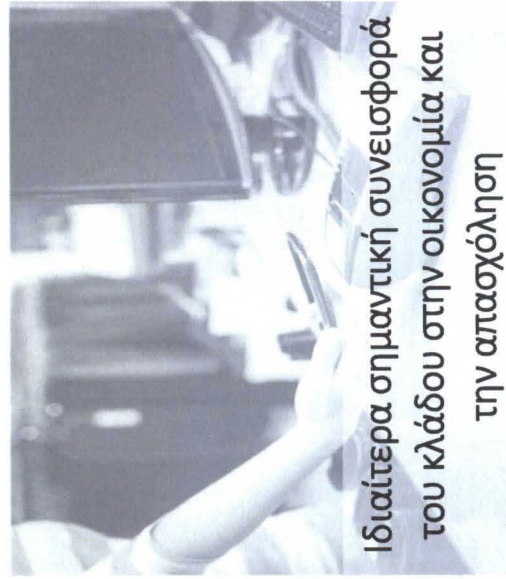
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τεχνική ανάλυση στο πλαίσιο νομοθεσίας του ΦΠΑ

Ο ρόλος του κλάδου των γυμναστηρίων

Τα γυμναστήρια είναι ένας κλάδος με διαχρονικά σημαντική συνεισφορά στην οικονομία και στην απασχόληση.

~ 2.500 μονάδες παροχής υπηρεσιών σωματικής άσκησης

~ 42.000 εργαζόμενοι (γυμναστές, διοικητικό και βοηθητικό προσωπικό)

~ 140 εκ. ευρώ συνολικά έσοδα ανά έτος (2019)

Ωστόσο, ο κλάδος εμφανίζει υψηλά επίπεδα ανεργίας, λόγω υπερπροσφοράς ανθρώπινου δυναμικού, καθώς πέρα από τους αποφοίτους των ΤΕΦΑΑ, πλήθος ιδιωτικών σχολών και σεμιναρίων προσφέρουν πιστοποίηση για εργασία ως γυμναστές. Το πρόβλημα γίνεται εντονότερο καθώς αφορά εξειδικευμένους επαγγελματίες οι οποίοι δύσκολα μπορούν να απορροφηθούν από άλλες δραστηριότητες.

Πηγή: ΠΑΣΥΓΥ, έρευνα Deloitte

Ακόμα σημαντικότερος είναι ο κοινωνικός αντίκτυπος της λειτουργίας των γυμναστηρίων, ο οποίος έγκειται στην ευεργετική τους δράση στην υγεία και την ψυχολογία του ανθρώπου.

ΑΜΕΣΑ ΟΦΕΛΗ

Μια περίοδος μέτριας έως έντονης σωματικής δραστηριότητας παρέχει άμεσα οφέλη για την υγεία.

Ύπνος

Βελτιώνει την ποιότητα του ύπνου

Άγχος

Μειώνει το άγχος και βελτιώνει τη διάθεση

Αρτηριακή Πίεση

Μειώνει την αρτηριακή πίεση

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΟΦΕΛΗ

Η τακτική σωματική δραστηριότητα παρέχει σημαντικά οφέλη για την υγεία για την πρόληψη χρόνιων ασθενειών.

Υγεία του εγκεφάλου

Μειώνει τον κίνδυνο εμφάνισης άνοιας και κατάθλιψης

Καρδιακή Υγεία

Μειώνει τον κίνδυνο καρδιακών παθήσεων, εγκεφαλικού επεισοδίου και διαβήτη τύπου 2

Πρόληψη Καρκίνου

Μειώνει τον κίνδυνο εμφάνισης καρκίνου σε κύστη, στήθος, παχύ έντερο, ενδομήτριο, οισοφάγο, νεφρά, πνεύμονες και στομάχι

Υγιές Βάρος

Μειώνει τον κίνδυνο παχυσαρκίας

Αντοχή των Οστών

Βελτιώνει την υγεία και αντοχή των οστών

Ισορροπία

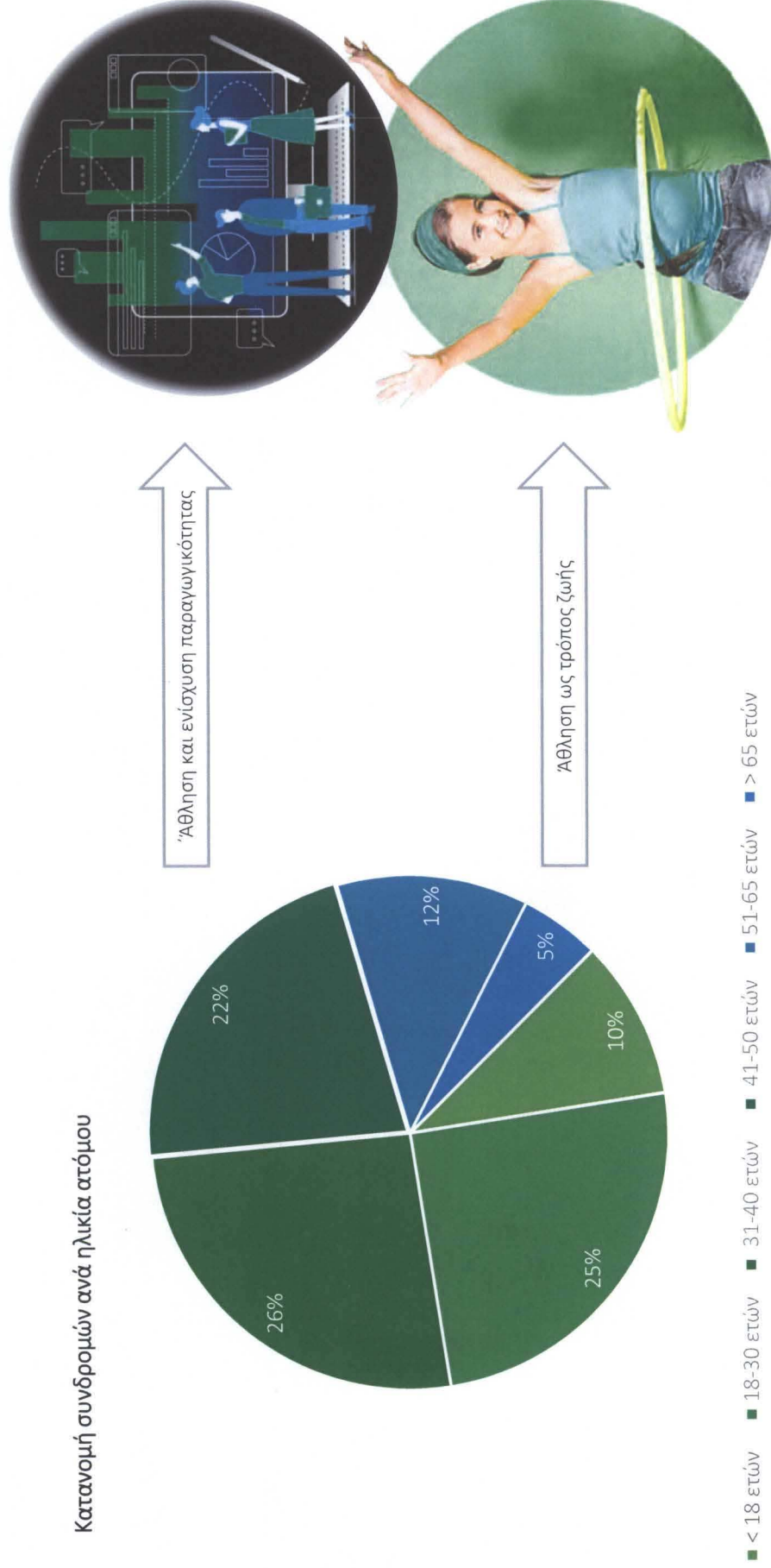
Μειώνει τον κίνδυνο πτώσεων

Ο Βρετανικός NHS επισημαίνει ότι οι άνθρωποι που κάνουν **τακτική σωματική άσκηση** έχουν:

- έως και **35%** χαμηλότερο κίνδυνο **στεφανιαίας νόσου και εγκεφαλικού επεισοδίου**
- έως και **50%** χαμηλότερο κίνδυνο **διαβήτη τύπου 2**
- έως και **50%** χαμηλότερο κίνδυνο **καρκίνου του παχέος εντέρου**
- έως και **20%** χαμηλότερο κίνδυνο **καρκίνου του μαστού**
- **30%** χαμηλότερο κίνδυνο **πρόωρου θανάτου**
- έως και **83%** χαμηλότερο κίνδυνο **οστεοαρθρίτιδας**
- έως και **68%** χαμηλότερο κίνδυνο **κατάγματος ισχίου**
- **30%** χαμηλότερο κίνδυνο **πτώσεων** (μεταξύ ηλικιωμένων ενηλίκων)
- έως και **30%** χαμηλότερο κίνδυνο **κατάθλιψης**
- έως και **30%** χαμηλότερο κίνδυνο **άνοιας**

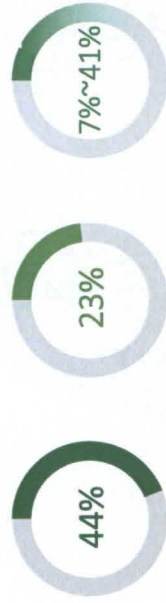
Πηγή: NHS & CDC – Center for Disease Control and Prevention

Η προσέγκυση ηλικιακών ομάδων με ισχυρό αποτύπωμα παραγωγικότητας, αλλά και μικρότερων ηλικιακών ομάδων αποτελούν σημαντικές προκλήσεις για τα γυμναστήρια.

Για την Ελλάδα, η οποία βρίσκεται σταθερά κάτω από το μέσο όρο της ΕΕ στην παχυσαρκία, ο κοινωνικοοικονομικός αντίκτυπος της άθλησης αποκτά ιδιαίτερη βαρύτητα.

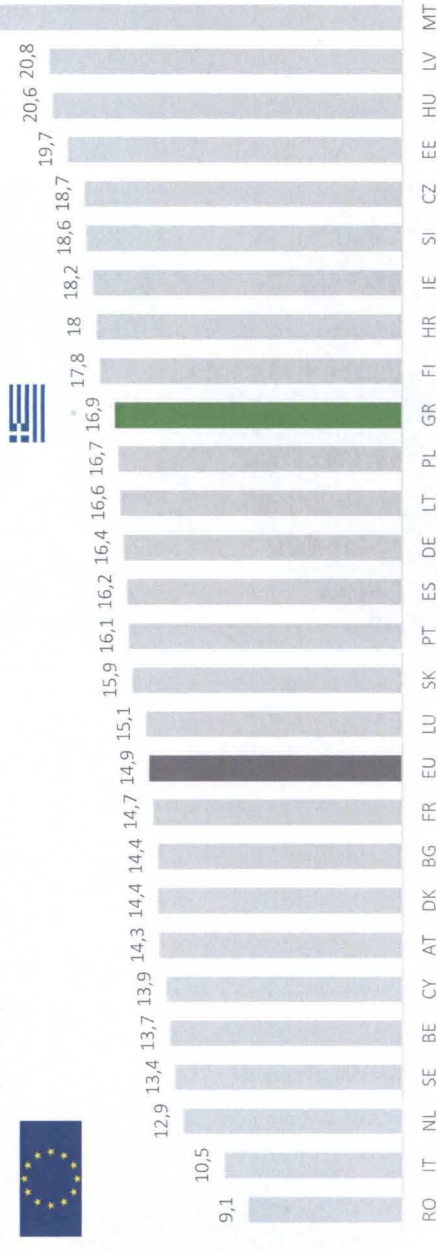
Η παχυσαρκία είναι η κατά σειρά 5η αιτία θανάτου, παγκοσμίως.

του διαβήτη τύπου 2 της ισχαιμικής καρδιοπάθειας καρκίνου
οφείλονται ή αποδίδονται στο υπερβολικό βάρος και την παχυσαρκία.

7% των εθνικών προϋπολογισμών υγείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δαπανώνται κάθε χρόνο σε ασθένειες που σχετίζονται με την παχυσαρκία. Σε αυτό προστίθεται το ευρύτερο οικονομικό κόστος που προκαλείται από τις ημέρες απώλειας εργασίας λόγω ασθένειας, τον κοινωνικό αποκλεισμό και την πρόωρη θνησιμότητα.

Παχυσαρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση
(2014, % του πληθυσμού)

Η Ελλάδα βρίσκεται στη 10^η θέση σε παχυσαρκία μεταξύ των 27 χωρών της ΕΕ, ενώ παράλληλα κατέχει την 3^η θέση σε ποσοστό υπέρβαρου πληθυσμού. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι η ισχαιμική καρδιοπάθεια, για την εμφάνιση της οποίας ευθύνεται η παχυσαρκία κατά 23%, συγκαταλέγεται μεταξύ των τριών σημαντικότερων αιτιών θανάτου στην Ελλάδα (1 στους 10).

Πηγές: OECD "The Heavy Burden of Obesity, The Economics of Prevention", OECD "Greece - Country Health Profile, 2019", Eurostat

Μάλιστα, η έλλειψη σωματικής άσκησης στη χώρα σε σύγκριση με την ΕΕ καθιστά την ανάγκη τόνωσης του κλάδου των γυμναστηρίων επιτακτική.

Πληθυσμός που ασκείται σωματικά (αερόβια άσκηση και άσκηση ενδυνάμωσης) στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2014, % του συνόλου)

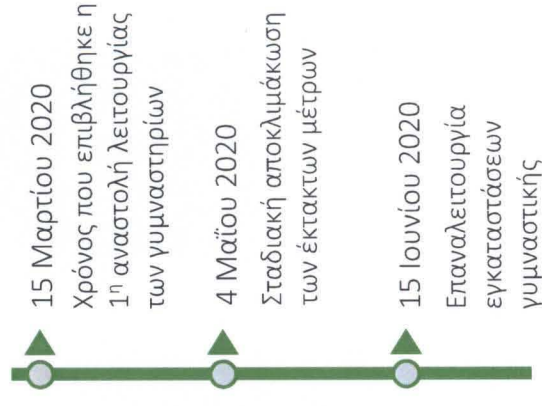
Σημείωση: Δεν υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα για το Βέλγιο και την Ολλανδία.

Πηγή: Eurostat

Το υφιστάμενο περιβάλλον

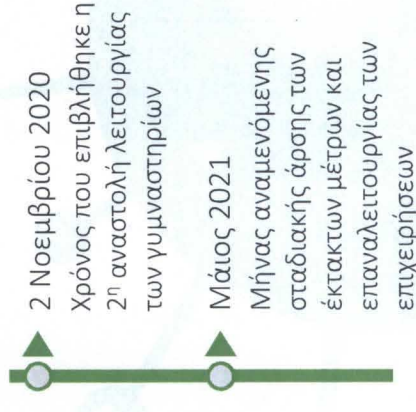
Η δυσχερής κατάσταση του κλάδου έχει επιδινωθεί σημαντικά λόγω της αναστολής της λειτουργίας των γυμναστηρίων στο πλαίσιο των μέτρων αντιμετώπισης του κορωνοϊού.

1^η ΠΕΡΙΟΔΟΣ LOCKDOWN

Το τρίμηνο **Μάρτιος – Απρίλιος – Μάιος** αποτελεί το πιο σημαντικό διάστημα για τα γυμναστήρια καθώς σε αυτή την περίοδο σημειώνεται το **40% του ετήσιου κύκλου εργασιών τους**.

2^η ΠΕΡΙΟΔΟΣ LOCKDOWN

Κατά την περίοδο του lockdown παραμένουν **ανελαστικά έξοδα**, όπως το 60% των ενοικίων, καθώς και η εξυπηρέτηση υποχρεώσεων από επενδυτικές κινήσεις που πραγματοποιήθηκαν προ κορωνοϊού.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΛΑΔΟ

Συνολικά η **διάρκεια της αναστολής** της λειτουργίας των γυμναστηρίων υπολογίζεται να είναι περίπου **10 μήνες** με αποτέλεσμα ο κλάδος να πληγεί σημαντικά, με πολλά γυμναστήρια να αντιμετωπίζουν προβλήματα βιωσιμότητας

ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Καθοριστικός θεωρείται ο ρόλος του κράτους στην επαναλειτουργία των γυμναστηρίων καθώς καλείται να στηρίξει τον κλάδο μέσα από τη λήψη βοηθητικών μέτρων.

10

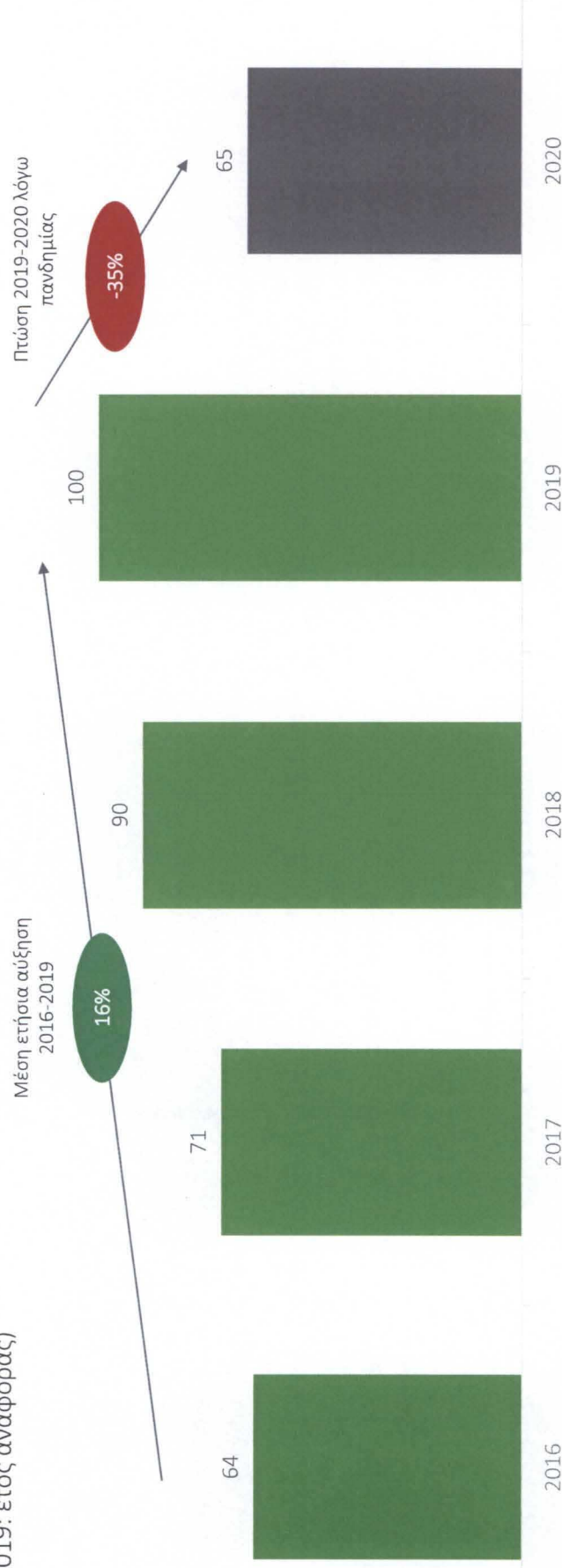
μήνες σε αναστολή

Η πανδημία ανέκοψε απότομα την αυξητική τάση συνολικών συνδρομών στα γυμναστήρια και παραμένει αβέβαιο εάν η ίδια δυναμική δύναται να επανακτηθεί στην μετά πανδημίας εποχή.

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΣΥΓ

Δείκτης εξέλιξης συνδρομών γυμναστηρίων (2019: έτος αναφοράς)

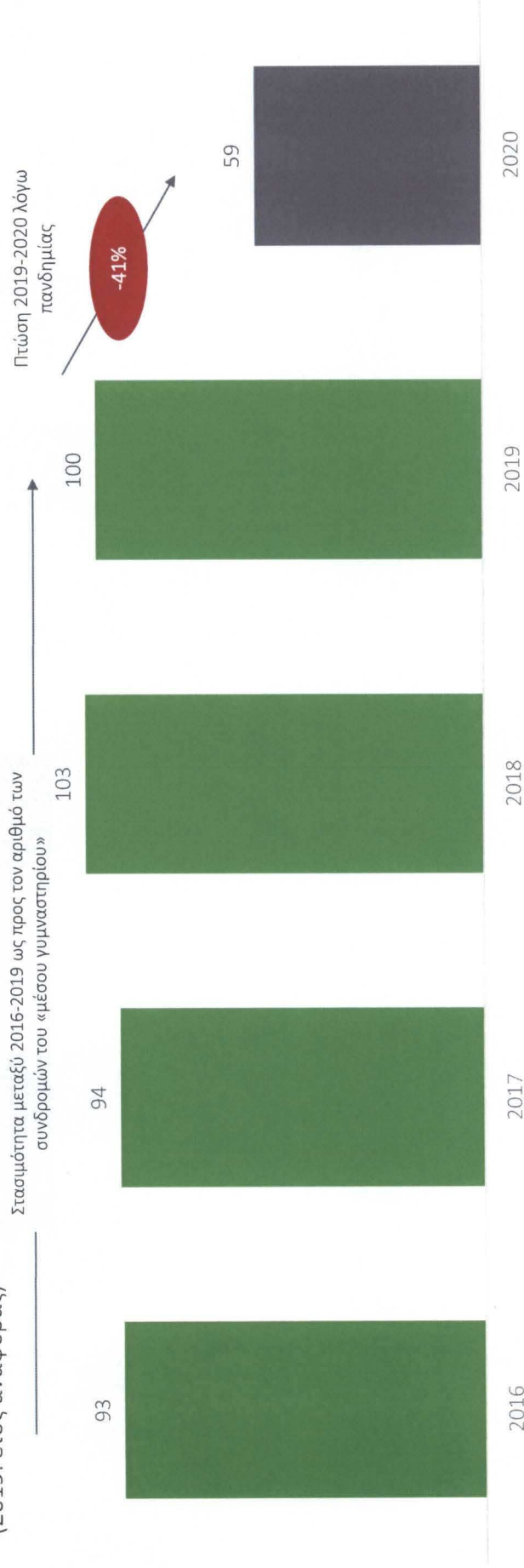
Σημείωση: Οι απαντήσεις του δείγματος προέρχονται τόσο από υφιστάμενα όσο και από νέα γυμναστήρια που άνοιξαν μεταξύ 2016-2020. Ο αριθμός των γυμναστηρίων που απάντησαν ανά έτος ανήλθε ως εξής: 2016: 89, 2017: 99, 2018: 114, 2019: 131, 2020: 145

Η αύξηση της επισκεψιμότητας έως το 2019 προήλθε κυρίως από το άνοιγμα νέων δομών, καθώς υφιστάμενα γυμναστήρια αντιμετώπιζαν διαχρονικά προβλήματα στην προσέλκυση επιπλέον μελών.

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΣΥΓ

Δείκτης εξέλιξης μ.ο. συνδρομών / γυμναστήριο (2019: έτος αναφοράς)

Σημείωση: Οι απαντήσεις του δείγματος προέρχονται τόσο από υφιστάμενα όσο και από νέα γυμναστήρια που άνοιξαν μεταξύ 2016-2020. Ο αριθμός των γυμναστηρίων που απάντησαν ανά έτος ανήλθε ως εξής: 2016: 89, 2017: 99, 2018: 114, 2019: 131, 2020: 145

Παράλληλα, η μείωση του μέσου εσόδου ανά συνδρομή οδήγησε στη συμπίεση των περιθωρίων κέρδους για τα υφιστάμενα γυμναστήρια.

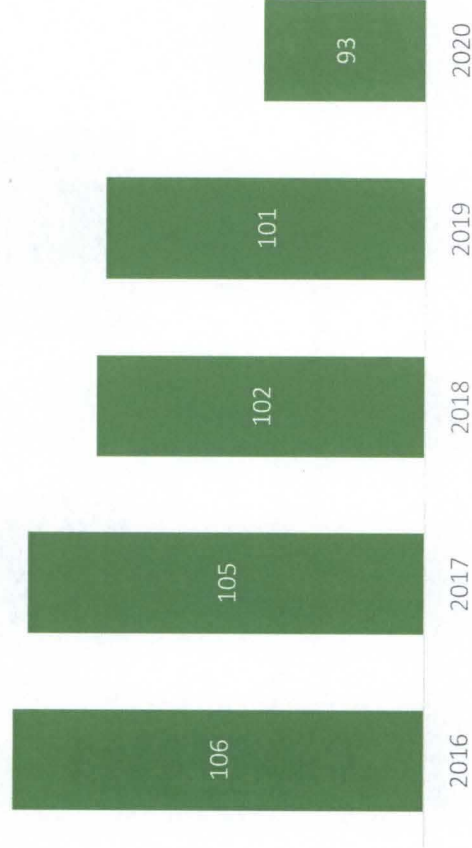

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΣΥΓ

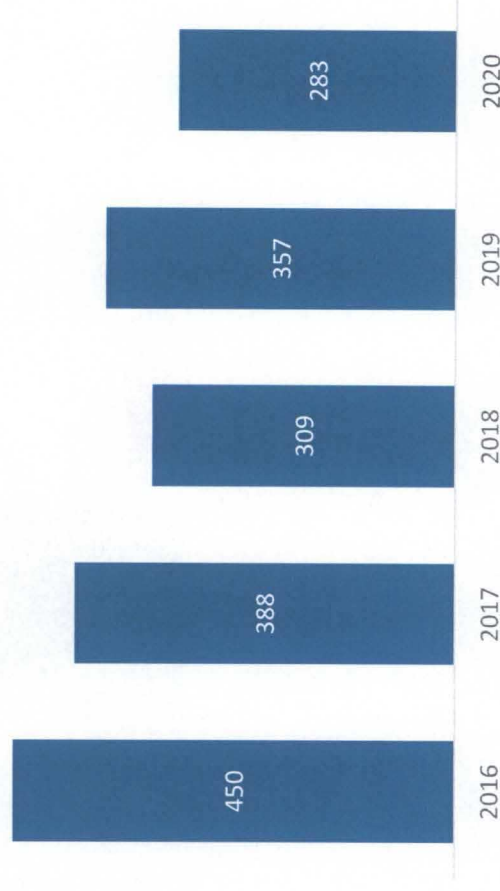
Μεμονωμένα γυμναστήρια δείγματος

Μέσο έσοδο ανά συνδρομή
(σε €)

Αλυσίδες δείγματος

Μέσο έσοδο ανά συνδρομή
(σε €)

Σημείωση: Οι απαντήσεις του δείγματος προέρχονται τόσο από υφιστάμενα όσο και από νέα γυμναστήρια που άνοιξαν μεταξύ 2016-2020. Ο αριθμός των γυμναστηρίων που απάντησαν ανά έτος ανήλθε ως εξής: 2016: 89, 2017: 99, 2018: 114, 2019: 131, 2020: 145

Σημείωση: Η αύξηση μεταξύ 2018 και 2019 προέρχεται από τη συμμετοχή συγκεκριμένης αλυσίδας η οποία αύξησε σημαντικά το μέσο έσοδο ανά συνδρομή

Απέναντι στις εν λόγω προκλήσεις, τα γυμναστήρια στη Ελλάδα φαίνεται να διαθέτουν περιορισμένη ευελιξία περεταίρω μείωσης των τιμών.

Διαθέσιμο εισόδημα Συνδρομή ως % του διαθέσιμου εισοδήματος

	20.801 €	2,9%
Ιταλία		
	34.702 €	1,5%
Γαλλία		
	24.909 €	2,0%
Γερμανία		
	26.135 €	1,8%
Δανία		
	19.686 €	2,4%
Ισπανία		
	26.718 €	1,7%
Ολλανδία		
	14.188 €	3,2%
Σλοβακία		
	20.422 €	2,2%
Ηνωμένο Βασίλειο		
	17.700 € *	2,8%
Ελλάδα		

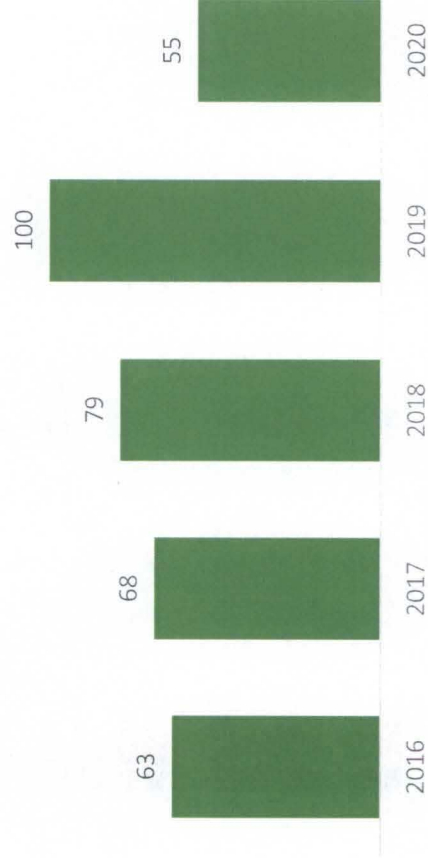
Οι Έλληνες δαπανούν σημαντικά μεγαλύτερο μέρος του διαθέσιμου εισοδήματος τους σε δομές άθλησης και συνεπώς η βιωσιμότητα λειτουργίας του κλάδου είναι δυσκολότερο να προκύψει από περεταίρω αύξηση της συνδρομής.

Η αύξηση του κύκλου εργασιών του κλάδου προήλθε κυρίως από το άνοιγμα νέων γυμναστηρίων καθώς το μέσο μεμονωμένο γυμναστήριο παρουσίασε στασιμότητα εσόδων.

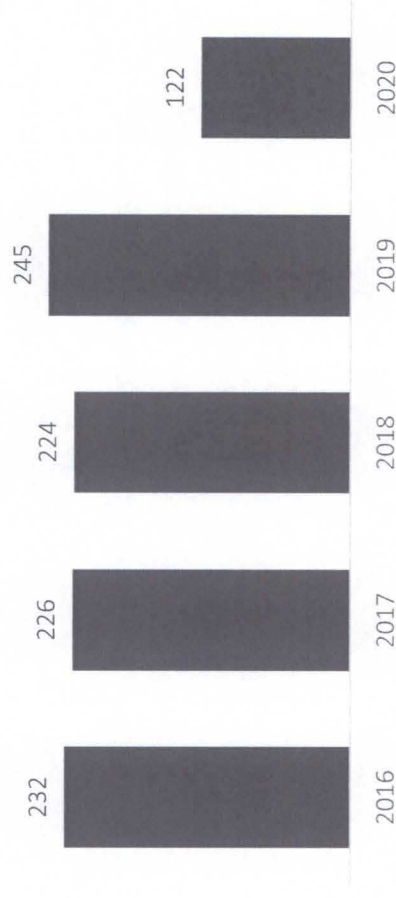

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΣΥΓ

Δείκτης εξέλιξης συνολικών εσόδων κλάδου (2019: έτος αναφοράς)

Μέσος όρος εσόδων ανά γυμναστήριο (σε χιλ. €)

24%

των ερωτηθέντων γυμναστηρίων παρουσίασαν αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης την τελευταία 3ετία (2016-2019)

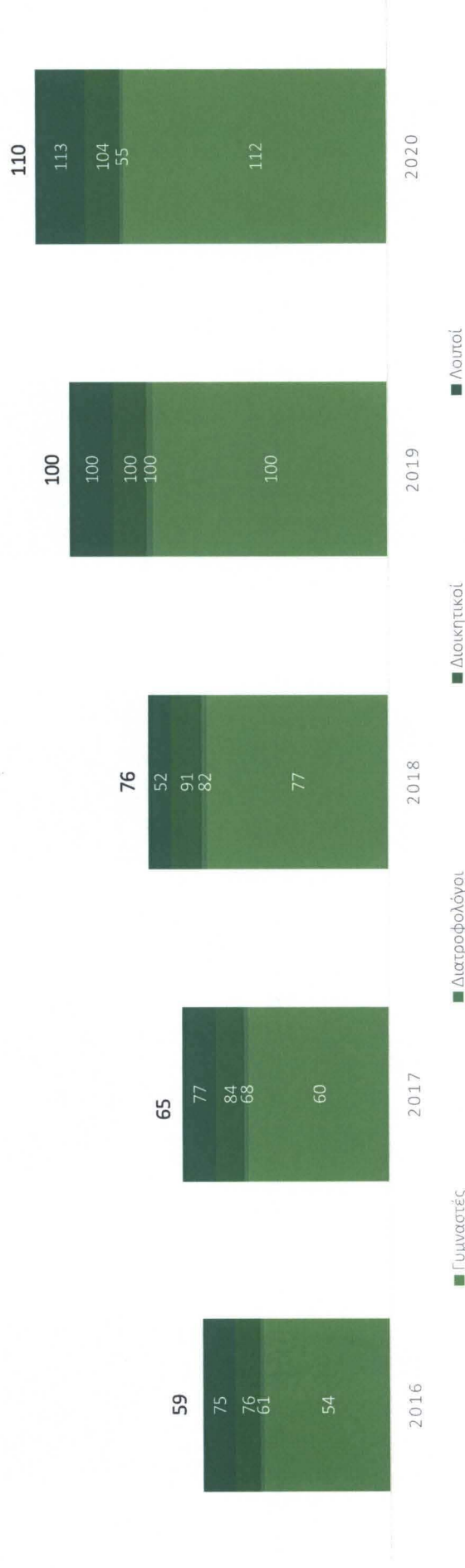
Σημείωση: Οι απαντήσεις του δείγματος προέρχονται τόσο από υφιστάμενα όσο και από νέα γυμναστήρια που άνοιξαν μεταξύ 2016-2020. Ο αριθμός των γυμναστηρίων που απάντησαν ανά έτος ανήλθε ως εξής: 2016: 89, 2017: 99, 2018: 114, 2019: 131, 2020: 145

Η ενίσχυση της συνολικής δραστηριότητας του κλάδου προ πανδημίας συνοδεύτηκε από σημαντική αύξηση της απασχόλησης.

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΣΥΓ

Δείκτης εξέλιξης απασχολούμενου προσωπικού ανά ειδικότητα (2019: έτος αναφοράς)

Σημείωση: Οι απαντήσεις του δείγματος προέρχονται τόσο από υφιστάμενα όσο και από νέα γυμναστήρια που άνοιξαν μεταξύ 2016-2020. Ο αριθμός των γυμναστηρίων που απάντησαν ανά έτος ανήλθε ως εξής: 2016: 89, 2017: 99, 2018: 114, 2019: 131, 2020: 145

Η αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας του κλάδου ενίσχυσε και την άμεση αύξηση των κρατικών εσόδων.

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΣΥΓ

Δείκτης εξέλιξης συνολικών πληρωμών προς το κράτος (2019: έτος αναφοράς)

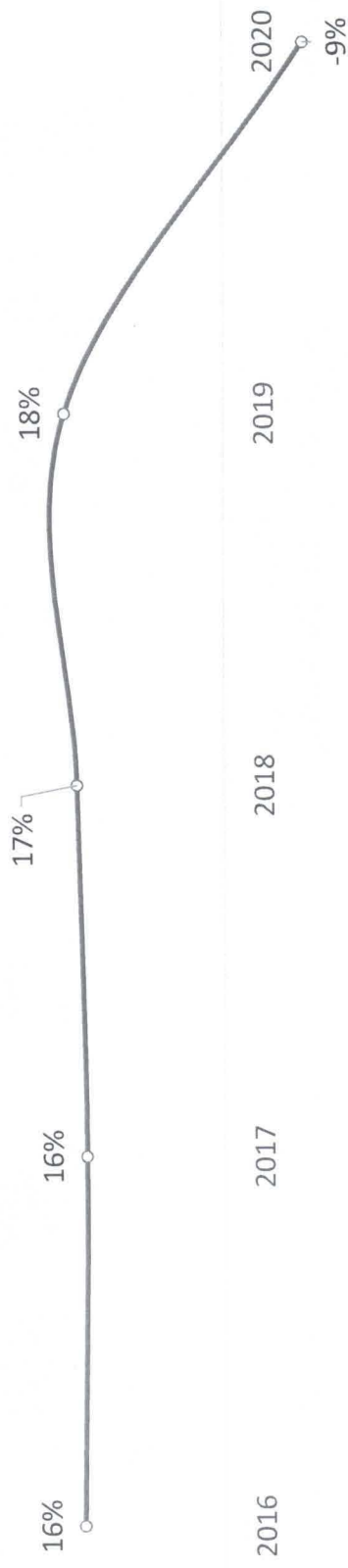
Σημείωση: Οι απαντήσεις του δείγματος προέρχονται τόσο από υφιστάμενα όσο και από νέα γυμναστήρια που άνοιξαν μεταξύ 2016-2020. Ο αριθμός των γυμναστηρίων που απάντησαν ανά έτος ανήλθε ως εξής: 2016: 73, 2017: 81, 2018: 94, 2019: 108, 2020: 123

Τα περιθώρια λειτουργικής κερδοφορίας παρέμειναν σταθερά τα τελευταία χρόνια, ενώ μειώθηκαν σημαντικά κατά την περίοδο της πανδημίας.

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΣΥΓ

Διάμεσος περιθώριου λειτουργικής κερδοφορίας γυμναστηρίων δείγματος (σε χιλ. €)

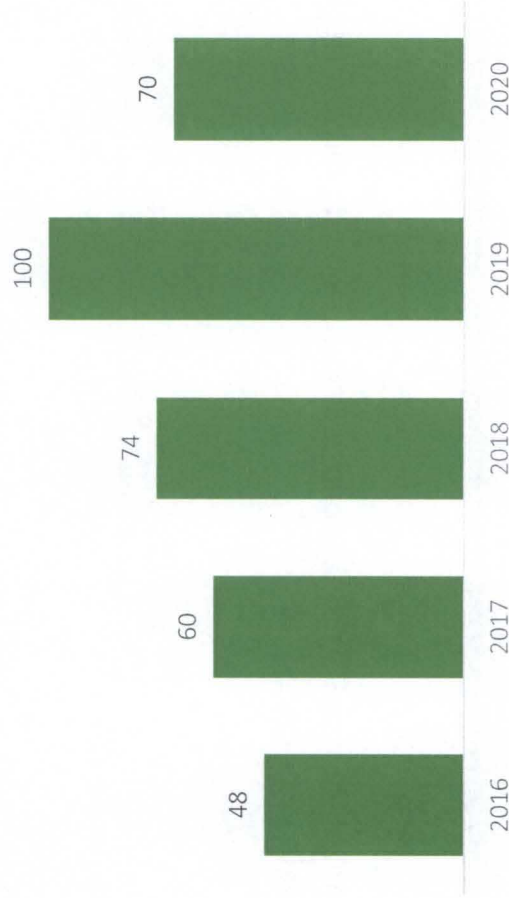
Σημείωση: Οι απαντήσεις του δείγματος προέρχονται τόσο από υφιστάμενα όσο και από νέα γυμναστήρια που άνοιξαν μεταξύ 2016-2020. Ο αριθμός των γυμναστηρίων που απάντησαν ανά έτος ανήλθε ως εξής: 2016: 53, 2017: 54, 2018: 62, 2019: 65, 2020: 67. Στους υπολογισμούς έχουν εξαιρεθεί οι ακραίες τιμές.

Η στασιμότητα ενίσχυσης της λειτουργικής κερδοφορίας φαίνεται να αποτελεί περιοριστικό παράγοντα στη διατήρηση των αναγκαίων επενδύσεων.

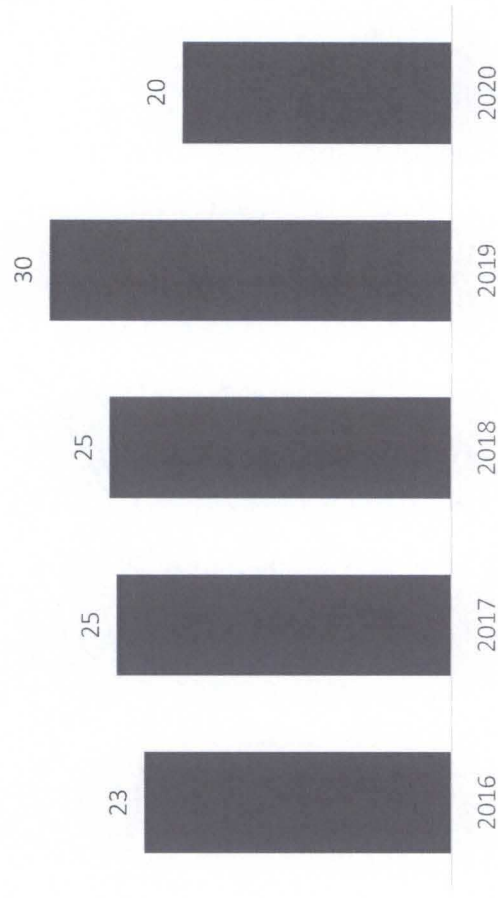

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΥΓΥ

Δείκτης εξέλιξης επενδύσεων (2019: έτος αναφοράς)

Μέσος όρος ποσών που επενδύονται ανά γυμναστήριο του δείγματος (σε χιλ. €)

Σημείωση: Οι απαντήσεις του δείγματος προέρχονται τόσο από υφιστάμενα όσο και από νέα γυμναστήρια που άνοιξαν μεταξύ 2016-2020. Ο αριθμός των γυμναστηρίων που απάντησαν ανά έτος ανήλθε ως εξής: 2016: 73, 2017: 84, 2018: 101, 2019: 116, 2020: 121

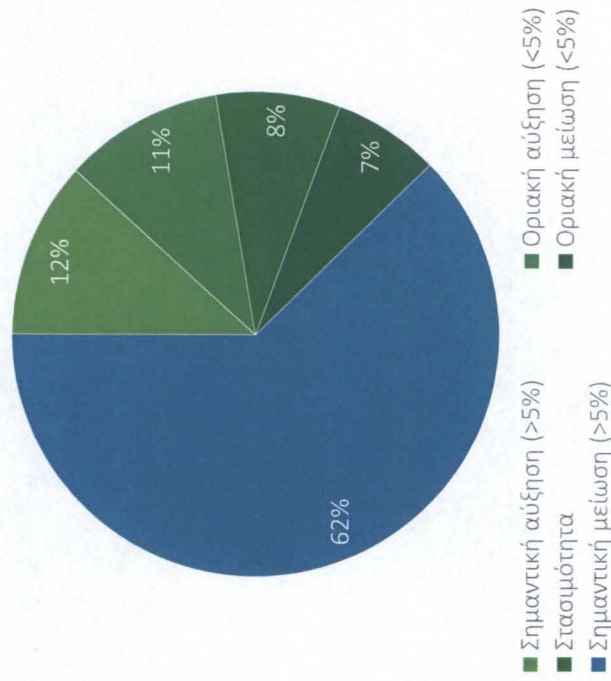
Οι συνέπειες του COVID-19 στις προοπτικές του κλάδου

Τα περισσότερα γυμναστήρια αναμένουν τους εσόδων τους άνω του 5% για τα επόμενα έτη, τα οποία και αναμένεται να επανέλθουν στα προ πανδημίας επίπεδα μέσα στην επόμενη 5-ετία.

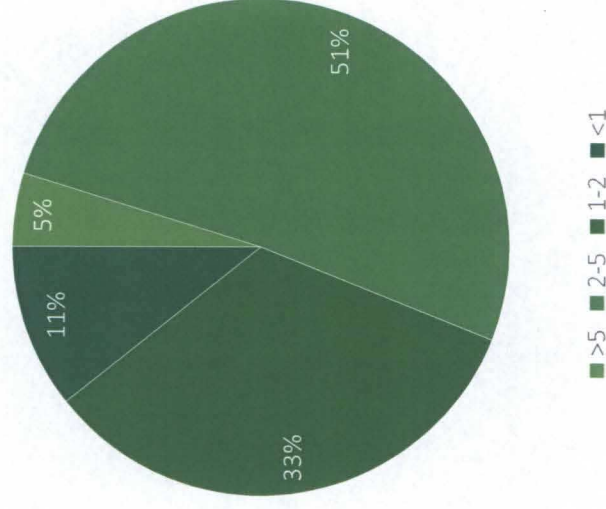

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΣΥΓΥ

Πώς πιστεύετε ότι θα κινηθούν τα έσοδα σας τα επόμενα έτη:

Σε πόσα χρόνια αναμένετε τα έσοδα σας να επανέλθουν στα προ κορωνοϊού επίπεδα:

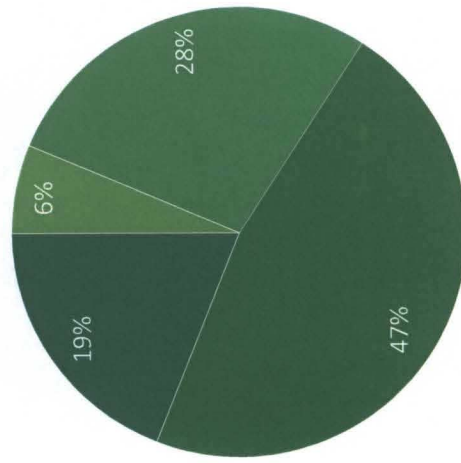

Η επόμενη 5-ετία θεωρείται ιδιαίτερα κρίσιμη καθώς η πλειονότητα των γυμναστηρίων εκτιμά πως τα υφιστάμενα προβλήματα απειλούν σημαντικά την οικονομική βιωσιμότητά τους.

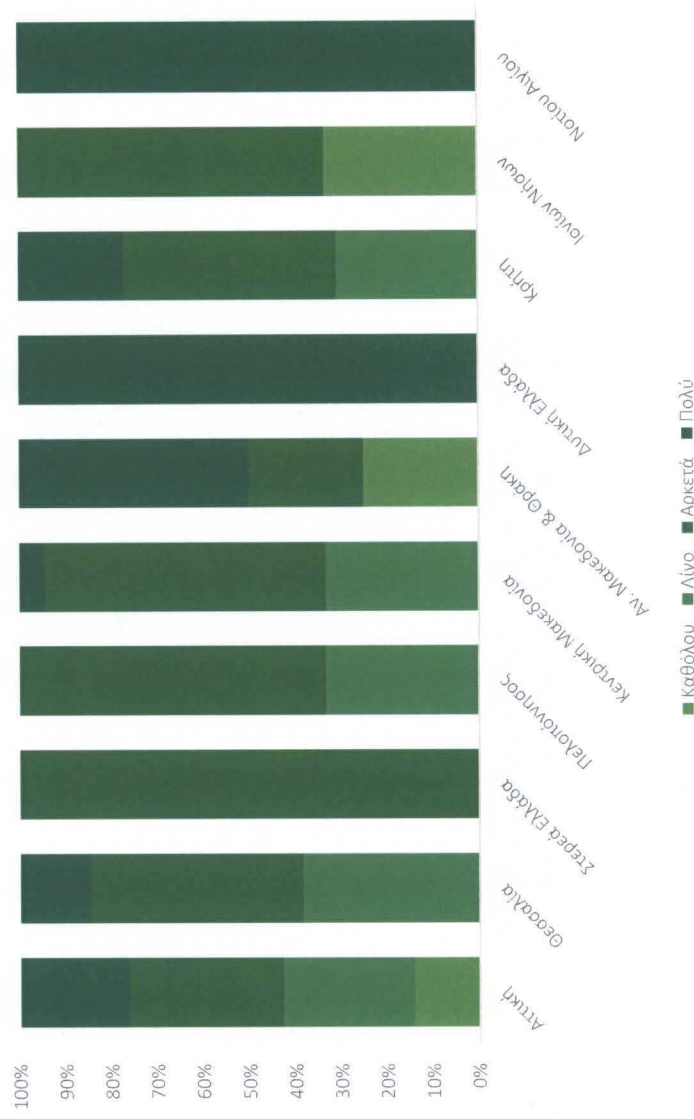

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΣΥΓΥ

Πόσο πιθανό θεωρείτε τα προβλήματα οικονομικής βιωσιμότητας (π.χ. λόγω του κορωνοϊού), να οδηγήσουν σε κλείσιμο του γυμναστηρίου:

■ Καθόλου ■ Λίγο ■ Αρκετά ■ Πολύ

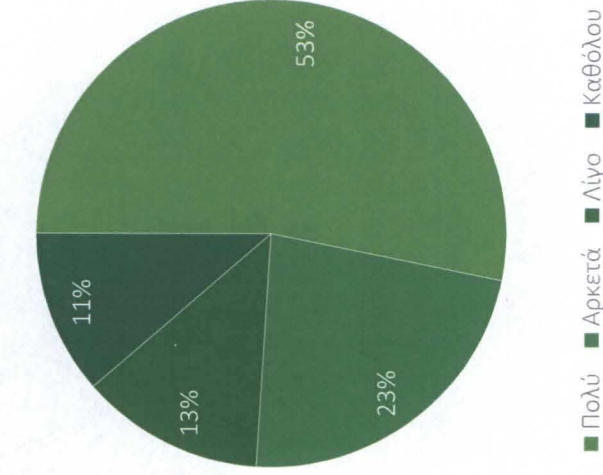
■ Καθόλου ■ Λίγο ■ Αρκετά ■ Πολύ

Η μείωση του ΦΠΑ θεωρείται καταλυτική στην ενίσχυση των προοπτικών βιωσιμότητας, με τον κλάδο να σκοπεύει σε επανεπένδυση μέρους των κερδών από την εξοικονόμηση του ΦΠΑ.

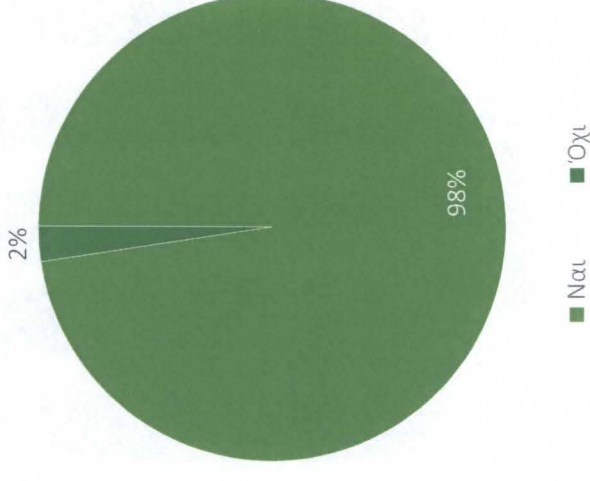

Αποτελέσματα πρωτογενούς έρευνας σε γυμναστήρια μέλη του ΠΑΣΣΥΓ

Σε περίπτωση μείωσης του ΦΠΑ από 24% σε 6%, πως πιστεύετε ότι θα τροποποιούνταν η παραπάνω εκτίμηση;.

Παρακαλώ επιλέξτε εάν σκοπεύετε να επανεπενδύσετε στο γυμναστήριο μέρος των κερδών που θα αποκομίσετε από μία πιθανή μείωση του ΦΠΑ από 24% σε 6%

Εξέταση πιθανών παρεμβάσεων πολιτικής

Η Ελληνική νομοθεσία ορίζει τρεις συντελεστές ΦΠΑ. Στο πλαίσιο των συνεπειών της πανδημίας Covid-19, έχουν υπαχθεί στον μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή συγκεκριμένα αγαθά/υπηρεσίες.

ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Ο συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) ορίζεται σε είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) στη φορολογητέα αξία.

24%

Κατ' εξαίρεση, για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα III του Κώδικα ΦΠΑ, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε δεκατρία τοις εκατό.

13%

Κατ' εξαίρεση, για τα αγαθά και τις υπηρεσίες για τα οποία υπάρχει ειδική πρόβλεψη στο Παράρτημα III του Κώδικα ΦΠΑ, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό.

6%

Πηγή: έρευνα Deloitte

Copyright 2021 Deloitte Business Solutions A.E. – Αυστρά Εμπιστευτικό

Παράρτημα III του Κώδικα ΦΠΑ - Εφαρμογή μειωμένου ή υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες, όπως ενδεικτικά:

- Εισιτήρια θεατρικών παραστάσεων και συναυλιών για τα οποία ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).
- Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα.
- Φαρμακευτικά προϊόντα (Δ.Κ. 3001, 3002, 3003, 3004, 3005, 3006).
- Φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004.
- Εμβόλια και ανοσολογικά προϊόντα για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002.

Μετάταξη συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών στον μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ στο πλαίσιο της οικονομικής κρίσης λόγω πανδημίας Covid-19

- Μάσκες προστασίας και γάντια για την ιατρική, σαπόνι και άλλα παρασκευάσματα για την ατομική υγιεινή, αντισηπτικά διαλύματα, αντισηπτικά μαντιλάκια και άλλα αντισηπτικά παρασκευάσματα, αιθυλική αλκοόλη μετουσιωμένη ή οποία προορίζεται ως πρώτη ύλη για την παραγωγή αντισηπτικών. Καθαρή αιθυλική αλκοόλη μη μετουσιωμένη γεωργικής προέλευσης με αλκοολικό τίτλο 95%, η οποία διατίθεται εμφιαλωμένη στη λιανική πώληση.
- Εισιτήρια κινηματογράφων.
- Η μεταφορά προσώπων και των αποσκευών τους.
- Εισιτήρια (δικαίωμα εισόδου) για ζωολογικούς κήπους.
- Εισιτήρια αθλητικών αγώνων.
- Επιτόπια κατανάλωση μη αλκοολούχων ποτών και ροφημάτων.

Σειρά παραμέτρων της εθνικής νομοθεσίας συνηγορεί στην εφαρμογή υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στο δικαίωμα εισόδου σε ιδιωτικά γυμναστήρια

Εθνική νομοθεσία

Δυνατότητα εφαρμογής απαλλαγής από ΦΠΑ στην παροχή υπηρεσιών που συνδέεται στενά με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή, από νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα

Σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 περίπτωση ιδ' του Κώδικα ΦΠΑ - Ν.2859/2000, απαλλάσσεται του ΦΠΑ, υπό προϋποθέσεις, η παροχή υπηρεσιών που συνδέεται στενά με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή, από νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σε πρόσωπα που ασχολούνται με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή:

- ✓ Υπηρεσίες που συνδέονται με τον αθλητισμό και τη σωματική αγωγή (χρήση προπονητηρίου), που παρέχονται από μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα αθλητικά νομικά πρόσωπα (π.χ. αθλητικά σωματεία, κέντρα νεότητας) προς
- ✓ πρόσωπα που ασχολούνται με τον αθλητισμό ή την αθλητική αγωγή (π.χ. αθλητές).

Η εν λόγω διάταξη καταδεικνύει την αναγνώριση της σπουδαιότητας της εκγύμνασης και του ζωτικού ρόλου του αθλητισμού για τη ζωή ενός ανθρώπου.

Πηγή: Έρευνα Deloitte

Η εφαρμογή του μειωμένου/υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στο δικαίωμα πρόσβασης στα γυμναστήρια, συνάδει με την αρχή της ισότητας και της ίσης μεταχειρίσεως δεδομένου πως:

- Η αρνητική συγκυρία της πανδημίας του κορωνοϊού, επέφερε την μετάταξη συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών, από τον κανονικό συντελεστή ΦΠΑ στον μειωμένο ή υπερμειωμένο, με απώτερο στόχο την τόνωση της ζήτησης και την οικονομική ενίσχυση συγκεκριμένων τομέων δραστηριότητας που έχουν πληγεί.
- Η σπουδαιότητα των υπηρεσιών που συνδέονται στενά με τον αθλητισμό ή τη σωματική αγωγή υπογραμμίζεται από το γεγονός, ότι η παροχή αυτών δύναται να απαλλάσσεται από ΦΠΑ σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και υπό προϋποθέσεις.
- Πρόκειται για μία υπηρεσία, η οποία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην διατήρηση τόσο της σωματικής, όσο και της ψυχικής υγείας του ανθρώπου, η οποία αποτελεί υπέροτρο αγαθό με βάση το Ελληνικό Σύνταγμα.
- Η περιοριστική εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στη χρήση αθλητικών εγκαταστάσεων από μέλη αθλητικών ομίλων ή συλλόγων, ήτοι μόνο στο πλαίσιο του οργανωμένου αθλητισμού, θέση που είχε υιοθετήσει η Ελλάδα παλιότερα, απηχούσε μία προσέγγιση μη συμβατή με τις θεμελιώδεις αρχές της φορολογικής ουδετερότητας και της αναλογικότητας, η οποία δεν δικαιολογούσε αντικειμενικά, τη διαφορετική μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ της χρήσης των αθλητικών εγκαταστάσεων, ανάλογα με το εάν πραγματοποιείται στο πλαίσιο του οργανωμένου ή μη οργανωμένου αθλητισμού.

Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, ήδη αρκετές χώρες έχουν προχωρήσει στην εφαρμογή μειωμένου ή υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ στο δικαίωμα εισόδου στα γυμναστήρια.

Ευρωπαϊκή νομοθεσία

α. Σχετικές διατάξεις της Ευρωπαϊκής Οδηγίας περί ΦΠΑ

- Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν έναν ή δύο μειωμένους συντελεστές (άρθρο 98).
- Το Παράρτημα III περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις ακόλουθες παροχές υπηρεσιών ως δυνάμενων να υπαχθούν σε μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ, ως άρθρο 98
 - το δικαίωμα εισόδου σε αθλητικές εκδηλώσεις
 - το δικαίωμα χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων

β. Φορολογική αντιμετώπιση του δικαιώματος εισόδου σε αθλητικές εγκαταστάσεις στα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ για το δικαίωμα εισόδου ή συμμετοχής σε γυμναστήρια σε άλλες χώρες της ΕΕ:

Χώρα	Συντελεστής	Χώρα	Συντελεστής
Βέλγιο	6%	Ολλανδία	9%
Βουλγαρία	9%	Πολωνία	8%
Ιρλανδία	9%	Ρουμανία	5%
Φινλανδία	10%	Σλοβενία	9,5%
Κύπρος	5%	Σουηδία	6%
Λουξεμβούργο	3%	Τσεχία	10%
Μάλτα	7%		

Πηγή: Έρευνα Deloitte

Λαμβάνοντας υπόψη την Ελληνική όσο και την Ευρωπαϊκή νομοθεσία και πραγματικότητα, η εφαρμογή υπερμειωμένου συντελεστή στον κλάδο των ιδιωτικών γυμναστηρίων υποστηρίζεται πολύπλευρα.

Σύνοψη συμπερασμάτων

Δυνατότητα από την Οδηγία ΦΠΑ στα κράτη-μέλη να εφαρμόζουν μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή στην αμοιβή/συνδρομή για την είσοδο/πρόσβαση στα ιδιωτικά γυμναστήρια

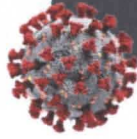
Η υφιστάμενη μεταχείριση από πλευράς ΦΠΑ της εν λόγω υπηρεσίας σε εθνικό επίπεδο φαίνεται να δημιουργεί άνισους όρους ως προς τον εφαρμοστέο συντελεστή ΦΠΑ

Σημαντικοί φορείς στον χώρο της υγείας και του αθλητισμού υποστηρίζουν την μετάταξη του δικαιώματος εισόδου στα ιδιωτικά γυμναστήρια σε καθεστώς υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ (6%)

- Προσέγγιση που έχει ήδη ακολουθήσει μεγάλη μερίδα (σχεδόν το ήμισυ) των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- Άλλες υπηρεσίες υπάγονται σε καθεστώς μειωμένου ή υπερμειωμένου συντελεστή ΦΠΑ
- Η άθληση θεωρείται ζωτικής σημασίας για την υγεία και την ευεξία του ανθρώπου και του κοινωνικού συνόλου
- Κρίση λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού Covid-19
- Ελληνική Καρδιολογική Εταιρεία
- Πανελλήνια Ένωση Πτυχιούχων Σωματικής Αγωγής (Π.Ε.Π.Φ.Α.)
- Πανελλήνιος Σύνδεσμος Αθλητικού Τύπου
- Σύλλογος Ελλήνων Ολυμπιονικών
- Ινστιτούτο Διεθνούς και Ελληνικού Αθλητικού Δικαίου

**Συμβολή μείωσης ΦΠΑ στους στόχους ανάκαμψης και
ανάπτυξης τους κλάδου**

Ο στόχος για των κλάδο των γυμναστηρίων είναι διττός: ανάκαμψη στα προ-κορωνοϊού επίπεδα και ενίσχυση του ποσοστού σωματικής άσκησης στο μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ανάκαμψη στα προ-κορωνοϊού επίπεδα

- ✓ Ο αριθμός των συνδρομών στα γυμναστήρια το 2019 είχε ξεπεράσει τις 500.000
- ✓ Την τριετία 2016-2019 ο κλάδος των γυμναστηρίων σημείωσε μέσο ετήσιο ρυθμό αύξησης των συνδρομών 16%.
- ✓ Το 2020, λόγω των παρατεταμένων περιόδων αναστολής λειτουργίας, οι συνδρομές μειώθηκαν κατά 35%.
- ✓ Στα ίδια επίπεδα αναμένεται να παραμείνουν και το 2021, καθώς τα γυμναστήρια έχουν ήδη παραμείνει κλειστά για πλέον των 5 μηνών.

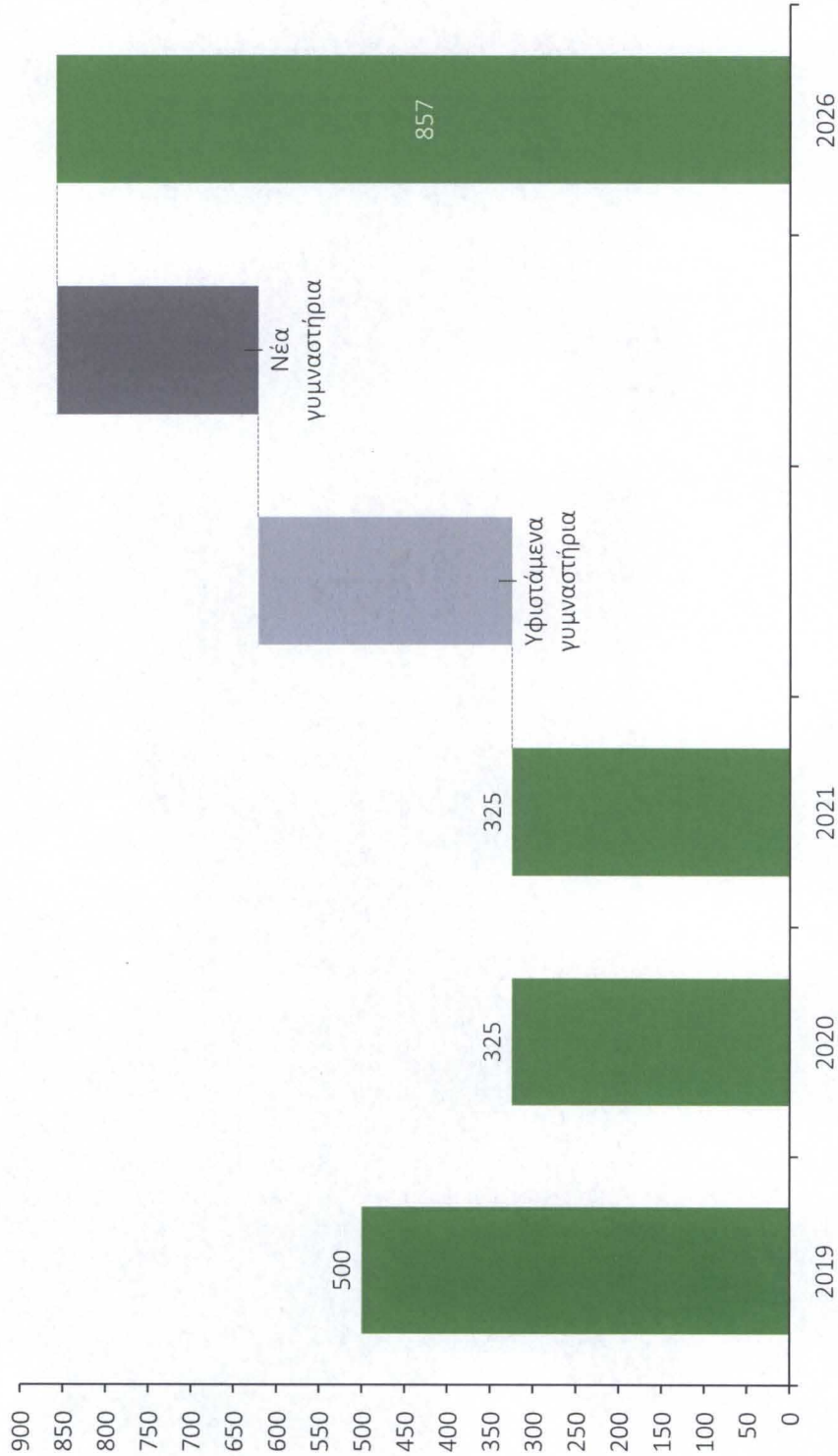
Ενίσχυση συνδρομών στον Ευρωπαϊκό M.O.

- ✓ Μόλις το 7,3% του πληθυσμού στην Ελλάδα ασκείται σωματικά επαρκώς.
- ✓ Ο Ευρωπαϊκός μέσος όρος επαρκούς σωματικής άσκησης είναι 12,4%.
- ✓ Για να καλυφθεί η διαφορά, αφότου επέρθει ανάκαμψη στα προ-κορωνοϊού επίπεδα, οι αθλούμενοι στην Ελλάδα θα πρέπει να αυξηθούν περαιτέρω κατά ~550.000.
- ✓ Βάσει ιστορικών στοιχείων, το 65% αυτών, ή 350.000 αναμένεται να επιλέξει οργανωμένες δομές γυμναστηρίων.

- ✓ Κατά τη διάρκεια τη πανδημίας ένα σημαντικό ποσοστό των μελών από οργανωμένες δομές γυμναστηρίων επέλεξε εναλλακτικές μορφές εκγύμνασης (π.χ. οικία, ύπαιθρος) προκειμένου να προσαρμοστεί στους υγειονομικούς περιορισμούς
- ✓ Ο επαναπαρισμό της πελατειακής βάσης των γυμναστηρίων εκτιμάται ότι θα απαιτήσει εντονότερες επενδύσεις, ιδιαίτερα σε περιοχές που αφορούν υγειονομικά πρωτόκολλα και εξοπλισμένες υπηρεσίες για ένα ιδιαίτερα απαιτητικό κοινό

Για την επίτευξη του στόχου ανάκαμψης και ανάπτυξης του κλάδου μέχρι το 2026, απαιτείται η αύξηση των συνδρομών κατά 160%, με συμμετοχή τόσο των υφιστάμενων γυμναστηρίων όσο και νέων.

Απαιτούμενη αύξηση συνδρομών για την επίτευξη του στόχου έως το 2026 (σε χιλ.)

Για την επίτευξη του διττού στόχου ανάκαμψης και ανάπτυξης του κλάδου των γυμναστηρίων μέχρι το 2026 θα απαιτηθεί συνολική **αύξηση συνδρομών κατά 160%** από τα σημερινά επίπεδα.

Για τα **υφιστάμενα γυμναστήρια** που έχουν υποστεί σημαντική μείωση πελατείας, στόχο αποτελεί η ενίσχυση της επισκεψιμότητας ανά γυμναστήριο (εκτίμηση για οριακή αύξηση στα επίπεδα οργανικής ανάπτυξης προ- κορωνοϊού)

Η κάλυψη της απόστασης με **τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο** αναμένεται να στηριχθεί και στην **ίδρυση νέων γυμναστηρίων**, κάτι το οποίο οδήγησε την ανάπτυξη του κλάδου την περίοδο έως το 2019

Η αύξηση των συνδρομών μέχρι το 2026 εκτιμάται ότι θα απαιτήσει επενδύσεις ύψους €320 εκατ., εκ των οποίων το 50% θα μπορούσε να καλυφθεί από τη μείωση του ΦΠΑ από το 24% στο 6%.

Στοχοθεσία

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Σχόλια
Συνδρομές (σε χιλ.)	500	325	325	431	538	644	750	857	Συνολικά 532 χιλ νέες συνδρομές μεταξύ 2021 και 2026
Απαιτούμενη επένδυση ¹ (σε εκατ. €)				63,8	63,8	63,8	63,8	63,8	Συνολικά €319,0 εκατ.
Εξοικονόμηση από μείωση ΦΠΑ ² (σε εκατ. €) που δύναται να επανεπενδυθεί			8,2	21,7	27,1	32,5	37,8	43,2	Συνολικά €170,5 εκατ. ³

Σημειώσεις:

1. Βάση των δεδομένων τη έρευνας στα μέλη του ΠΑΣΥΣΥ, ο μέσος όρος των επενδύσεων ανά νέο μέλος για το σύνολο των γυμναστηρίων του δείγματος κυμαίνεται στο €200. Με δεδομένες τις προκλήσεις του κλάδου για την ανάκαμψη στα ενεργά μέλη, γίνεται η υπόθεση ότι για την περίοδο των επόμενων 5 ετών η προσέλευση ενός ατόμου στο γυμναστήριο θα κυμανθεί στο 75% των μένιστων επενδύσεων του δείγματος (~600€ /νέο μέλος).
2. Στη βάση της ανάλυση δεδομένων από την έρευνα σε μέλη του ΠΑΣΥΣΥ. Επίσης θεωρείται ότι ο αριθμός των συνδρομητών παρουσιάζει αύξηση με σταθερό ετήσιο ρυθμό κατά την περίοδο 2022-2026. Το κέρδος από τη μείωση του ΦΠΑ υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία εσόδων και συνδρομιών του 2019 (140 εκατ. € και 500 χιλ., αντίστοιχα) και θεωρώντας γραμμική συσχέτιση μεταξύ των δύο μεγεθών. Για παράδειγμα, 10% αύξηση συνδρομών επιφέρει 10% αύξηση εσόδων.
3. Η μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στο 6% δεν αναμένεται να δημιουργήσει σημαντικό δημοσιονομικό κενό. Η αναμενόμενη αύξηση των εσόδων των γυμναστηρίων και η απόδοση ΦΠΑ από τις επενδύσεις θα ισοσταθμίσουν σε μεγάλο βαθμό την απώλεια ΦΠΑ η οποία πιθανώς προκύψει στη βάση ενός σεναρίου διατήρησης του ΦΠΑ στο 24% και περιορισμένων επενδύσεων (υπόθεση για ανάκαμψη στις 400.000 συνδρομές σε βάθος τετραετίας, λόγω κυρίως κλεισίματος μικρών γυμναστηρίων).

Κοινωνικοοικονομικός αντίκτυπος μείωσης ΦΠΑ: Άμεσες και πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις

Η μείωση του ΦΠΑ αναμένεται να οδηγήσει σε αναπτυξιακές πρωτοβουλίες και να δημιουργήσει σημαντικά κοινωνικο-οικονομικά οφέλη, ενισχύοντας την προοπτική βιωσιμότητας του κλάδου.

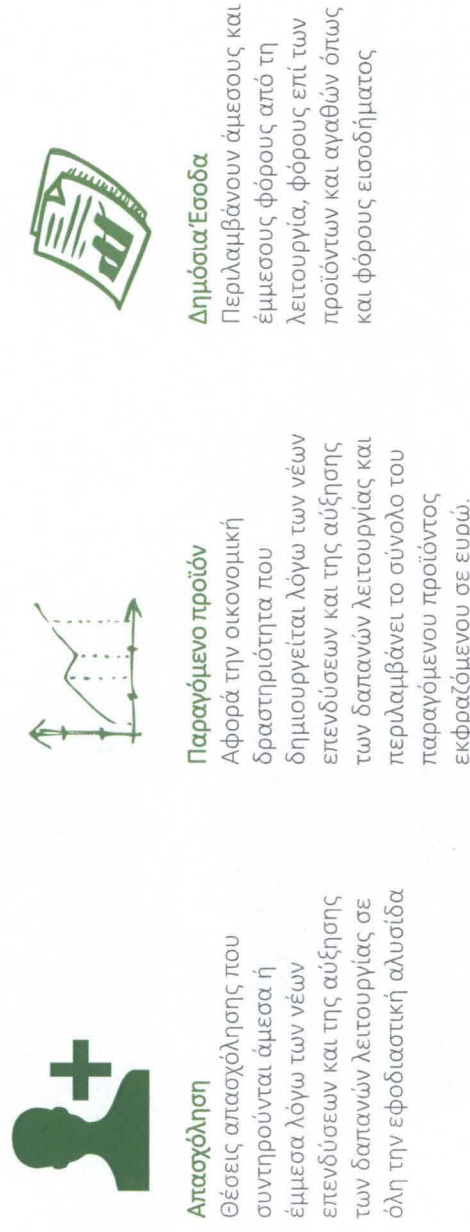

Η ποσοτικοποίηση των άμεσων και πολλαπλασιαστικών επιπτώσεων βασίζεται στην αλληλεπίδραση των οικονομικών δραστηριοτήτων σε όλο το μήκος της αλυσίδας αξίας προμηθευτών και εργαζομένων.

Οι επιπτώσεις διακρίνονται σε:

Οι επιπτώσεις ποσοτικοποιούνται ως προς τις ακόλουθες διαστάσεις:

Σημείωση: Η ποσοτικοποίηση των ωφελειών βασίζεται στην μεθοδολογία του μοντέλου εισροών-εκροών (E-E / input-output model). Η γενική φιλοσοφία του μοντέλου εισροών-εκροών είναι ότι μια οποιαδήποτε οικονομία χωρίζεται σε κλάδους παραγωγής οι οποίοι αλληλεξαρτώνται (άλλοι λιγότερο άλλοι περισσότερο) κατά την παραγωγή μιας μονάδας από ένα προϊόν ή μιας υπηρεσίας. Σύμφωνα με το μοντέλο E-E, προκειμένου να αξιολογηθεί η πραγματική συνεισφορά του κάθε κλάδου στα συνολικά μεγέθη της οικονομίας (πρώτον, μισθούς, απασχόληση κλπ.) δεν αρκεί να υπολογιστούν μόνο τα μεγέθη που προκύπτουν από τη λειτουργία μιας εταιρείας (άμεσα αποτελέσματα), αλλά θα πρέπει να συνυπολογιστούν και τα αποτελέσματα (έμμεσα & πολλαπλασιαστικά) που προκαλούνται στους υπόλοιπους κλάδους της οικονομίας.

Η υλοποίηση του σχεδιασμού που ενεργοποιείται με τη μείωση του ΦΠΑ οδηγεί σε σημαντική ενίσχυση των δημοσίων εσόδων, αλλά και σε ενίσχυση της απασχόλησης συνολικά στην Ελλάδα.

Αθροιστικά νούμερα 2022-2026. Αφορούν μόνο τις επιτρεπόμενες επιδράσεις από την μείωση του ΦΠΑ και όχι τη συνολική λειτουργία των γυμναστηρίων.	Άμεσες επιπτώσεις		Έμμεσες και πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις		
	Παραγόμενο προϊόν (εκατ. €)	Λειτουργία ¹	Επένδυση ²	Λειτουργία ¹	Σύνολο
	383,8		577,6	276,0	853,6
	30,7		107,1	41,4	148,5
	7.311		5.804	2.496	8.300

Σημειώσεις:

1. Προκύπτει από τις αυξημένες λειτουργικές δαπάνες (προμηθευτών και μισθοδοσίας) λόγω των επιπρόσθετων 457 χιλ. συνδρομών ως αποτέλεσμα της επανένδυσης από την εξοικονόμηση ΦΠΑ – υπόθεση ότι η αύξηση της επισκεψιμότητας οδηγεί σε αύξηση το 50% των λειτουργικών εξόδων
2. Προκύπτει από τις κεφαλαιουχικές δαπάνες €274 εκατ. που αναμένεται να πραγματοποιηθούν επιπλέον την περίοδο 2021 και 2026 λόγω μείωσης του ΦΠΑ – υπόθεση ότι αφορούν κεφαλαιουχικές δαπάνες όπως αγορά εξοπλισμού, νέους χώρους και ψηφιακή υποστήριξη
3. Περιλαμβάνει φόρους εισοδήματος εταιρειών και υπαλλήλων, εργοδοτικές και ασφαλιστικές εισφορές, φόρους προίοντων – υπόθεση για περιθώριο κερδοφορίας προ φόρων στο 6%

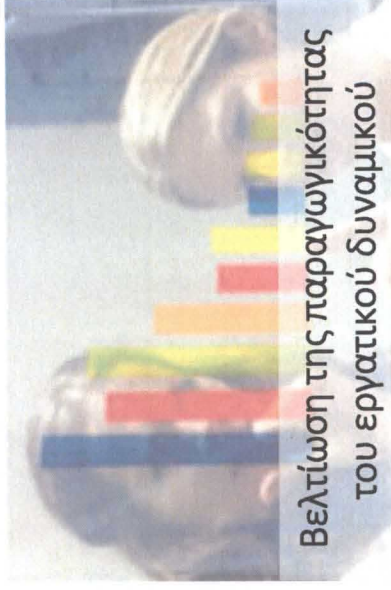
Κοινωνικοοικονομικός αντίκτυπος μείωσης ΦΠΑ: Επιπτώσεις στη δημόσια υγεία

Η ανάπτυξη του κλάδου των γυμναστηρίων συνοδεύεται επιπλέον από μία σειρά οφελών στη δημόσια υγεία και την κοινωνική ευημερία με προεκτάσεις και στην οικονομία.

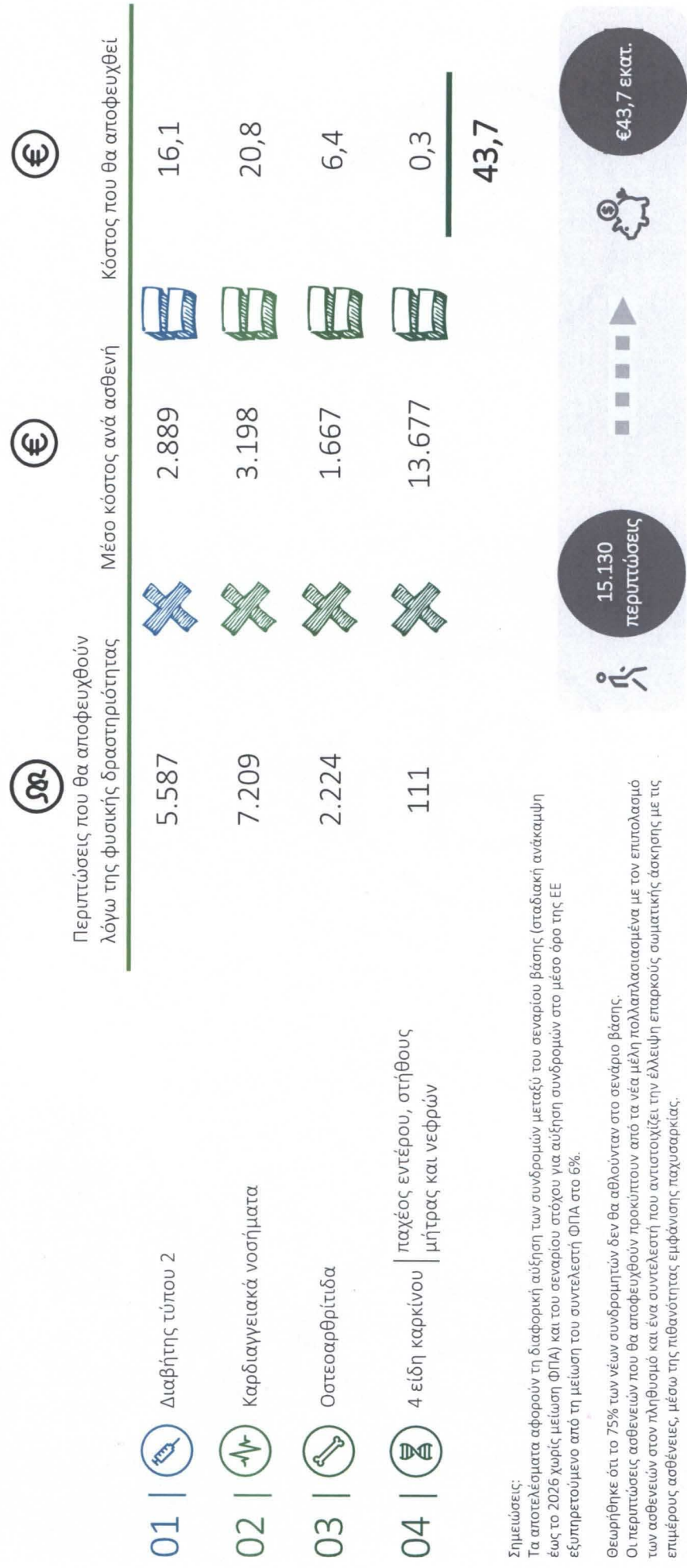
01

02

03

Η πρόληψη ασθενειών σχετιζόμενων με τη σωματική αδράνεια οδηγεί σε μείωση των μελλοντικών εξόδων περίθαλψης για το σύστημα υγείας.

Σημειώσεις:
Τα αποτελέσματα αφορούν τη διαφορετική αύξηση των συνδρομών μεταξύ του σεναρίου βάσης (σταδιακή ανάκαμψη έως το 2026 χωρίς μείωση ΦΠΑ) και του σεναρίου στόχου για αύξηση συνδρομών στο μέσο όρο της ΕΕ εξητηρετούμενο από τη μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στο 6%.

Θεωρήθηκε ότι το 75% των νέων συνδρομητών δεν θα αθλούνταν στο σενάριο βάσης.
Οι περιπτώσεις ασθενειών που θα αποφευχθούν προκύπτουν από τα νέα μέλη πολλαπλασιασμένα με τον επιπολασμό των ασθενειών στον πληθυσμό και ένα συντελεστή που αντιστοιχίζει την έλλειψη επαρκούς σωματικής άσκησης με τις επιμέρους ασθένειες, μέσω της πιθανότητας εμφάνισης παχυσαρκίας.

Πηγές: Access Economics "Let's get physical: The economic contribution of fitness centers in Australia", ανάλυση Deloitte

Η ευεργετική δράση των γυμναστηρίων στην υγεία δημιουργεί οφέλη που αφορούν την ενίσχυση της απασχολησιμότητας.

					
01 Διαβήτης τύπου 2	3130		5,0%		156
02 Καρδιαγγειακά νοσήματα	4046		2,8%		113
03 Οστεοαρθρίτιδα	1367		5,1%		70
04 παχέος εντέρου, στήθους μήτρας και νεφρών	74		6,6%		5

Σημειώσεις:

Τα αποτελέσματα αφορούν τη διαφορική αύξηση των συνδρόμων μεταξύ του σεναρίου βάσης (σταδιακή ανάκαμψη έως το 2026 χωρίς μείωση ΦΠΑ) και του σεναρίου στόχου για αύξηση συνδρόμων στο μέσο όρο της ΕΕ εξυπηρετούμενο από τη μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στο 6%.

Θεωρήθηκε ότι το 75% των νέων συνδρομητών δεν θα αθλούνταν στο σενάριο βάσης.

Το πλήθος αναφορές σε ηλικία εργασίας αφορά στις νέες συνδρομές που βρίσκονται σε ηλικίας εργασίας (εργαζόμενοι, άνεργοι και μη ενεργοί), οι οποίοι εάν δεν ξεκινούσαν γυμναστήριο θα ασθενούσαν λόγω παχυσαρκίας με αποτέλεσμα την αδυναμία εργασίας.

Η ποσοστιαία διαφορά συμμετοχής στην εργασία αναφέρεται στη μειωμένη πιθανότητα που έχει ένας ασθενής να εργάζεται σε σχέση με το γενικό πληθυσμό, π.χ. εάν το ποσοστό των οικονομικά ενεργών στον πληθυσμό σε ηλικία εργασίας είναι 75%, τότε μεταξύ των πασχόντων από διαβήτη τύπου 2 είναι 70%.

Ο εκτιμώμενος αντίκτυπος υπολογίζεται σε **344 ισοδύναμα άτομα** πλήρους απασχόλησης, ετησίως.

+344

Πηγές: Access Economics “Let’s get physical: The economic contribution of fitness centers in Australia”, ανάλυση Deloitte

Επιπλέον οφέλη προκύπτουν από τη βελτίωση της παραγωγικότητας του εργατικού δυναμικού.

		Πλήθος εργαζομένων αναφοράς		Ποσοστό του χρόνου εργασίας που χάνεται λόγω ασθένειας		Αριθμός ατόμων που θα προστεθεί στο εργατικό δυναμικό
01 Διαβήτης τύπου 2	2432		0,48%		12	
02 Καρδιαγγειακά νοσήματα	3233		0,95%		31	
03 Οστεοαρθρίτιδα	1061		7,62%		81	
04 4 είδη καρκίνου παχέος εντέρου, στήθους μήτρας και νεφρών	56		27,14%		15	

Σημειώσεις:
Τα αποτελέσματα αφορούν τη διαφορεική αύξηση των συνδρομών μεταξύ του σεναρίου βάσης (σταδιακή ανάκαμψη έως το 2026 χωρίς μείωση ΦΠΑ) και του σεναρίου στόχου για αύξηση συνδρομών στο μέσο όρο της ΕΕ εξυπηρετούμενο από τη μείωση του συντελεστή ΦΠΑ στο 6%.

Θεωρήθηκε ότι το 75% των νέων συνδρομητών δεν θα αθλούνταν στο σενάριο βάσης. Το πλήθος εργαζομένων αναφοράς αναφέρεται στις νέες συνδρομές και αφορούν άτομα που είναι οικονομικά ενεργά και θα ασθενούσαν λόγω παχυσαρκίας με αποτέλεσμα την μείωση της παραγωγικότητας τους. Το ποσοστό του χρόνου εργασίας που χάνεται λόγω ασθένειας υπολογίζεται ως ο λόγος των ημερών κατά τις οποίες ο εργαζόμενος δεν θα μπορούσε να εργασθεί λόγω της ασθένειας από την οποία νοσεί, προς τις συνολικές εργάσιμες ημέρες του μήνα.

Ο εκτιμώμενος αντίκτυπος υπολογίζεται σε **138 ισοδύναμα άτομα** πλήρους απασχόλησης, ετησίως.

+138

Πηγές: Access Economics "Let's get physical: The economic contribution of fitness centers in Australia", ανάλυση Deloitte

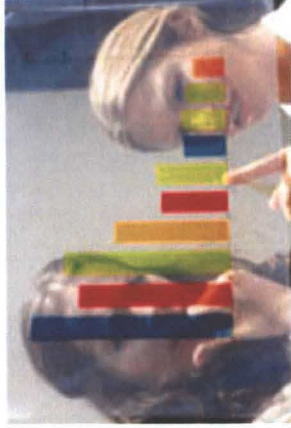
Συνολικά, η λειτουργία των γυμναστηρίων συμβάλει πολύπλευρα σε μια σειρά από σημαντικούς παράγοντες για την οικονομία και την τοπική κοινωνία.

Συνεισφορά στη δημόσια υγεία

Σημαντικό μέρος του κόστους που προκύπτει από τις χρόνιες ασθένειες που σχετίζονται με τη φυσική δραστηριότητα και την παχυσαρκία μπορούν να αποφευχθούν.

Βελτίωση της αποδοτικότητας των εργαζομένων

Η αποδοτικότητα ενός εργαζομένου μπορεί να επηρεαστεί από την υγεία του, καθώς υπάρχει πιθανότητα να αιτείται να αποσυρθεί συχνά ή ακόμη και αν εμφανίζεται κανονικά στην εργασία του μπορεί να μην είναι παραγωγικός λόγω έλλειψης κινήτρου, φυσικών και ψυχολογικών συμπτωμάτων της ασθένειας.

Ενίσχυση της απασχόλησης

Όσοι εμφανίζουν χρόνιες ασθένειες είναι πιο πιθανό να μην μπορούν να συμμετέχουν το ίδιο στο ανθρώπινο δυναμικό σε σχέση με τον υπόλοιπο πληθυσμό. Συνεπώς η παρούσα των γυμναστηρίων μπορεί να μειώσει τα περιστατικά που νοσούν και συνεπώς να αυξήσει το εργατικό δυναμικό.

Η φυσική δραστηριότητα συνεπώς και η **λειτουργία των γυμναστηρίων** έχει σημαντικά **οφέλη** τόσο για τον άνθρωπο όσο και για την κοινωνία συνεισφέροντας με πολλούς τρόπους στην **ενίσχυση της οικονομίας**.

Φορείς του αθλητισμού, της υγείας και άλλοι συντάσσονται με την προοπτική μείωσης σου συντελεστή ΦΠΑ για τα γυμναστήρια και στηρίζουν τον κοινωνικό ρόλο τους.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Π.Ε.Π.Φ.Α.
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ
ΠΤΥΧΙΟΥΧΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Πανελλήνιος Σύνδεσμος Αθλητικών Οικονομολόγων και Στελεχών (ΠΣΑΟΣ)
Έτος Ίδρυσης: 2000

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΛΑΙΜΑΧΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ
ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ
& ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
Institute For International and Hellenic Sports Law

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Τεχνική ανάλυση στο πλαίσιο νομοθεσίας του ΦΠΑ

Επισυνάπτεται σε ξεχωριστό αρχείο

This document has been prepared by Deloitte Business Solutions Societe Anonyme of Business Consultants.

Deloitte Business Solutions Societe Anonyme of Business Consultants, a Greek company, registered in Greece with registered number 000665201000 and its registered office at Marousi Attika, 3a Fragkokklisias & Granikou str., 151 25, is one of the Deloitte Central Mediterranean S.r.l. ("DCM") Countries. DCM, a company limited by guarantee registered in Italy with registered number 09599600963 and its registered office at Via Tortona no. 25, 20144, Milan, Italy is one of the Deloitte NSE LLP Geographies. Deloitte NSE LLP is a UK limited liability partnership and member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL").

DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL, Deloitte NSE LLP and Deloitte Central Mediterranean S.r.l. do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

This document and its contents are confidential and prepared solely for your use, and may not be reproduced, redistributed or passed on to any other person in whole or in part, unless otherwise expressly agreed with you. No other party is entitled to rely on this document for any purpose whatsoever and we accept no liability to any other party, who is provided with or obtains access or relies to this document.

© 2021 Deloitte Central Mediterranean. All rights reserved.